

Šiame numery:

Artimas, bet nepažįstamas senasis Vilniaus universitetas.
Palaimintųjų ir šventųjų skelbimas — pokalbis su kun. dr. J. Vaišnora, arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos bylos vedėju.
Lietuva 1816–1818 metais — kokią ją matė anglas R. Pinkertonas.
Sursum corda — iš naujesniosios vokiečių ir austrų poezijos.
Mirė rašytoja Ieva Simonaitytė.
Kultūrinė kronika.

Artimas, bet nepažįstamas senasis Vilniaus universitetas

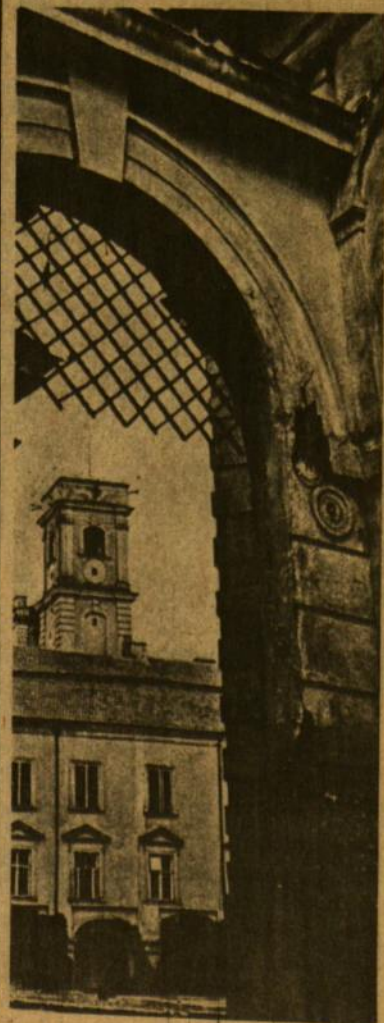
Lietuvių Katalikų mokslo akademijos uždavinys yra padėti Lietuviai tautai susiorientuoti jos gyvenamoje situacijoje. To uždavinio negali išvengti ir šios Akademijos suvažiavimas, kuris yra ruošiamas ateinančiais metais Chicagoje Darbo dienos savaitgalį. Kadangi tai yra katalikų akademija ir jos, kaip tokios, suvažiavimas, tai lauktina, kad šiam orientaciniam uždaviniui atlikti būtų ypą pasinaudota katalikiškais vertybėmis. Tai ne-reiškia, kad katalikai mokslininkai užmerktų akis prieš tai, kas šiandien yra kitų daroma pasaulyje. Tačiau lietuviška visuomenė tiek šiaip, tik anapus uždangos laukia autentiškai krikščioniško mokslo žodžio, atsakančio į tą patirtį, kurią Lietuviai tauta yra išgyvenusi. O ta patirtis yra didesnė ir reikšmingesnė, taip kad nebus patenkinama atmetimais atsakymais. Dviem atžvilgiais ši patirtis yra kėlosinė: ir kraštutiniams išgyvenimams ir geografiniu išplitimu. Kraštutiniams išgyvenimams reikia laikyti tas patirtis, prasidedančias tautos sąmonės pabudimu, nepriklausomybės su-kūrimu, jos praradimu ir dviem skirtingais pavergimais: komunistišką ir nacistišką. Geografiniu išplitimu reikia suprasti tą lietuvių tautos kontaktą su pasauliu, kuris faktiškai yra apėmęs kone visą pasaulį: nuo Sibiro iki Naujosios Zelandijos. Kalbant šitokiais visuomenės, joks senų formulių pakartojimas ar jų atmetimas nebus priimtinas. Ši visuomenė laukia rimto skelbiamo mokslo pagrindimo ar jo sukritikavimo. Mūsų visuomenė dėl to yra labiau kritiška negu bet kuri Vakarų visuomenė, kuri nėra išgyvenusi tokių milžiniškų dvasinių suolių ir geografinių tolių.

Vilniaus universiteto įsteigimo 400 metų sukaktis

Ateinančių metų suvažiavimas yra skiriamas paminėti labai reikšmingą sukaktį: Vilniaus universiteto įsteigimą. Tačiau ši sukaktis, kurios paminėjimo verta LKM Akademija imasi, nėra lengvai atliekamas uždavinys. Vilniaus universitetas yra kartu mums labai artimas ir labai tolimas. Jis nuo mūsų yra atskirtas visa eile tvorų. Aš čia noriu paminėti bent tris tvoras, kurias reikia peršokti, norint dvasiškai rasti priėjimą prie Vilniaus universiteto. Tos tvoros yra: 1. Lotynų kalba, kuri bent porą šimtų metų buvo to universiteto dėstomoji kalba; 2. Lenkiška kultūra, kuri pirmiau rado priėjimą prie Vilniaus universiteto negu mes, ir dėl to lenkų kalba yra daugiausia knyga apie šį universitetą; ir 3. Mums yra svetima pažiūra į mokslus, į visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą, kuriame šis universitetas apie pustrėčio šimto metų reikšė. Tik šis užtvaras nugalėjus, mes galėtume manyti, jog esame radę priėjimą prie Vilniaus universiteto.

Tačiau šių užtvarų nugalėjimas nėra be pavojaus. Šių užtvarų studijavimas ne kartą grasina vienai ar kiti mūsų saugomai pažinčiai. Nepaisant to, Vilniaus universitetas mus vilioja, kaip visa tai, kas savo. Taip štai Lietuvoje R. Plekaitis parašė plačią studiją pavadinimą "Feodalizmo laikotarpio filosofija Lietuvoje". Tai faktiškai yra Vilniaus universiteto mokslų ir profesorių studija. Neskaitant ten primaišytų priverstinių dalykų, ši studija yra geras įvadas ir mums; ji buvo gerai įvertinta ir išsivijoje. Čia prisimintina P. Rabikausko recenzija "Aiduose". Ši knyga liudija, kad dėmesys Vilniaus universitetui yra gyvas ir Lietuvoje, nepaisant keleriopai nepalankių jam nuotaikų.

Mūsų liberaliniai sluoksniai, nors būdami formalioje opozicijoje Vilniaus universiteto dvasiai, buvo tiek atviri, kad šio milžiniško reikšmės negalėjo praeiti nežinomi. Ir taip didelis lietuviško liberalizmo vadas dr. Jonas Šliūpas jau 1909 metais čia pat Chicagoje išleido knygą: "Gadynė šlėktos viešpatavimo Lietuvoje". Ši knyga, nors nėra apie Vilniaus universitetą, bet

Prie senojo Vilniaus universiteto vartų.

PALAIMINTŲJŲ IR ŠVENTŲJŲ SKELBIMAS

Pokalbis su kun. dr. J. Vaišnora, arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos vedėju

Pastaruoju metu tiek spaudoje, tiek susirinkimuose bei pokalbiuose keliama mintis, kad reikia daryti žygių, jog būtų paskelbti šventaisiais arkiv. Teofilus Matulionis, Mečislovas Reiny, vysk. Vincentas Borisevičius, prof. Pranas Dovydaitis, dr. Ignas Skrupskelis, Marija Pečkauskaitė ir kiti. Pasaulio Lietuvių katalikų bendrijos valdyba paskelbė atsišaukimą, ragindama rinkti minėtų kandidatų į šventuosius raštus, laiškus, atsiminimus ir siųsti visa tai dr. P. Kaladei į Bostoną. Be to raginama intensyviai mels-tis, kad Dievas regimais ženklais parodytų tų asmenų šventumą. Taigi šis klausimas jau gauna tam tikrą konkrečią formą. Tačiau žinome, kad kandidatų į šventuosius bylos yra sudėtingos ir ilgos. Todėl kreipėmės į kun. dr. J. Vaišnorą, Dievo Tarną arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos vedėją, prašydami smulkiau paaiškinti, kaip tokios bylos pradedamos, tęsiamos ir kokie tam reikalingi žygiai. Jis atsakė ir pateiktus klausimus.

— Kadangi žmonės palaimintaisiais ir šventaisiais skelbia popiežius, tai daug kam atrodo, kad užtenka tik siųsti su gausiais parašais prašymus popiežiui ir jis tuos prašymus patenkins. Ar toks kelias yra galimas?

— Tiesa, popiežius savo apaštališkuoju ir neklaidingu autoritetu skelbia palaimintuosius ir šventuosius, bet tai daro tik po to, kai tam reikalui kompetentinga kongregacija praveda ilgą ir sudėtingą kandidato gyvenimo, dorybių ir stebuklų tyrimo bylą arba procesą.

— Šia proga tenka paminėti, kad tokios nuomonės apie popiežiaus galią būta jau ir seniau. Dar 1900 m. JAV lietuviai kreipėsi į pop. Leoną XIII raštu "Balsas lietuvių į Šv. Tėvą Leoną XIII", prašydami, kad į šventųjų skaičių būtų įrašyti žemaičių vyskupas Merkelis Giedraitis (1536 - 1609) ir pirmasis lietuvis misininkas jėzuitas Andrius Rudamina (1595 - 1631). Bet tas prašymas liko tik pageidavimu be jokių pasekmių.

— Ar yra kokie įstatymai, nuostatai, pagal kuriuos turi būti vedamos palaimintųjų ir šventųjų bylos?

— Popiežius Benediktas XIV

— Mes katalikai, galima sakyti, buvome aplenkti pakelyje į Vilniaus universitetą ne tik liberalų, bet ir komunistų. Mes buvome per daug persiėmę ta lietuviškuo samprata, kuri kūrė nepriklausomą Lietuvą ir kuri joje kūrėsi, kad tiesiog neradome reikalo leisti į šią, ne vienu atžvilgiu mums svetimą sritį.

Būdingas yra vienas epizodas iš Antrojo LKM Akademijos suvažiavimo Kaune, kuris liudija, kaip mes esame toli nuo šio universiteto. Ten prof. Pr. Kuraitis skaitė paskaitą apie lietuvių tautos filosofiją ir joje apsisisto prie poros Vilniaus universiteto filosofų, kurie yra susilaukę tarptautinio garso. Tačiau auditorijos jis nebuvo gerai priimtas. Po paskaitos buvo jam prikišta, kad klausytojai laukė jo filosofinio svarstymo apie lietuvių tautą, o ne apie filosofus, kurie nei idėjiškai, nei kalbiškai su lietuvių tautos aspiracijomis nieko bendro neturi.

Šis epizodas liudija, kad kelias į Vilniaus universitetą, bent į tą jo laikotarpį, kuris dar tilpo Didžiosios kunigaikštijos ribose, nėra lengvas. Šiek tiek lengvesnis priėjimas bus prie tos jo veiklos, užtrukusios kokią 30 metų, po Didžiosios kunigaikštijos padalinimo, kurioje jau buvo atstovaujama ir mums daugiau priimtoms ir suprantamoms idėjoms.

Ar ateinantis Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimas mums nuties kelią į senąjį Vilniaus universitetą, klausimas pasilieka atviras.

— Pirmoje vietoje vyskupas, kurio vyskupijoje kandidatas yra miręs arba ilgesnį laiką gyvenęs. Paskui kiekviena teisėta bažnytinė bendruomenė (parapija, brolija, katalikiška organizacija). Šiuo atveju ji prašo vyskupo pradėti kandidato beatifikacijos bylą.

— Kur turi būti užvesta kandidato beatifikacijos byla?

— Tribūnole tos vyskupijos, kurioje kandidatas yra miręs ir palaidotas. Tačiau dėl įvairių kliūčių Šv. Sostas leidžia pradėti bylą ir kitur, ypač ten, kur yra daugiau liudininkų.

— Kokių reikia sąlygų, kad būtų galima pradėti?

— Svarbiausioji tai kandidato šventumo garas (fama sanctitatis). O tasai šventumo garas — tai žmonių įsitikinimas, kad kandidatas yra šventas. Tas įsitikinimas reiškiasi tuo, kad žmonės lanko kandidato kapą, meldžiasi, prašo užtarimo ir gauna įvairių dvasios ir kūno reikaluose malonių, vad. stebuklų. Toksai garas turi būti ne propaganda sukeltas, pastovus, nenykstantis ir laiko bėgyje vis augantis.

— Taigi neužtenka, kad vienas kitas, asmeniškai kandidatą pažinęs, būtų įsitikinęs jo šventumu. Turi būti šventumo garas daug platesnis, tikras vox populi (liaudies balsas).

Šv. Kazimieras — lietuvių liaudies skulptūra, Alekšijų apylinkė, Telšių apskr.

1744 m. anksčiau tuo reikalu išleistas įstatymas sutraukė į vieną veikalą "Apie Dievo Tarnų beatifikaciją ir palaimintųjų kanonizaciją". Pagrindiniai šio veikalo nuostatai buvo įjungti į 1917 m. Bažnyčios teisių kodeksą (kan. 1999-2141). Jų griežtai laikomasi beatifikacijos ir kanonizacijos bylų vedime.

— Ar po Vatikano II Susirinkimo, kai visose srityse daromos reformos, ir beatifikacijos bylų eigose yra padaryta kokių pakeitimų, atmainų?

— Kas gali imtis iniciatyvos užvesti arba pradėti beatifikacijos ar kanonizacijos bylą?

— Pirmoje vietoje vyskupas,

— Kokie yra praktiškieji, preliminariniai beatifikacijos bylos pradėjimo žygiai?

— Pirmiausia kandidato beatifikacijos bylos iniciatoriai turi parinkti bylos vedėją — postulatorių. Jis turi būti kunigas (diecezinis ar vienuolis, gerai susipažinęs su Bažnyčios įstatymais, nuolat gyvenęs Romoje (kan. 2004, § 3), Šv. Sosto tose pareigose patvirtintas.

Bet jeigu beatifikacijos byla vedama ne Romoje, o toli nuo Romos, tai postulatorius, su Šv. Sosto žinia, gali paskirti bylai vesti vicepostulatorių, kuris veiktų jo vardu ir pavedimu.

— O kokios yra to postulatoriaus pareigos?

— 1) Jeigu ne pats vyskupas imasi iniciatyvos pradėti bylą, tai postulatorius prašo vyskupo, kad sudarytų specialų tribunolą beatifikacijos bylai nagrinėti.

2) Parūpinti bylos išlaidoms reikiamą lėšų. Iš žmonių surinktos tam reikalui aukos turi būti administruojamos pagal Šv. Sosto nustatytas normas.

3) Pristatyti tribunolui liudininkus ir reikiamus dokumentus.

4) Parašyti ir tribunolo tikėjimo gynėjui įteikti vad. artikulų arba klausimus, pagal kuriuos liudininkai būtų apklausinėjami.

5) Surinkti visus kandidato raštus ir juos (arba autentiškas kopijas) pristatyti kam reikia, kad, užbaigus tribunolo bylą, raštai būtų peržiūrėti ir vertinami.

6) Jeigu kandidato beatifikacijos byla pradėta, praslinkus daugiau kaip 30 metų po jo mirties, — įrodyti, kad tai įvyko ne dėl to, kad išmirtų svarbūs liudininkai, o dėl kitų svarbių priežasčių.

— Minėjote, kad dabar beatifikacijos bylos suprastintos, sutrumpintos. Kokia tad pagal dabartinę tvarką eiga?

— Pirmiausia vyskupas, padėdamas postulatoriaus, surenka visus duomenis, argumentus už tai, kad reikėtų pradėti kandidato beatifikacijos bylą, ir juos siunčia Šv. Sostui (faktinai Šventųjų skelbimo kongregacijai). Jei Romoje randama, kad duomenys ir argumentai yra pakankami (gali juos ir atmeti), leidžiama vyskupui pradėti kandidato beatifikacijos bylą. Nuo 1969 m. tokie leidimai jau suteikti 29 vyskupams.

— Kas sudaro vyskupijos tribunolą beatifikacijos bylai?

— Tribunolą sudaro jo pirmninkas vyskupas, arba jo įgaliojtas asmuo, keturi teisėjai, tikėjimo gynėjas, kurio pareiga sekti ir prižiūrėti, kad visos procesas vyktytų pagal kanonus ir Šv. Sosto normas, notaras, kuris rašo ir redaguoja bylos aktus, jo padėjėjas kancleris, kuris daro bylos aktų (Nuokaita 1 2 pal.)

Palaimintųjų ir šventųjų skelbimas

(Atkelta iš 1 puslapio)

nuorašus, pagaliau postulatoriaus pasirinktas *advokatas*, kuris turi būti Bažnyčios teisių daktaras, dirbęs ar dirbęs Romos Kurijoje, be to, dar Romos Rotos advokatas. Jo pareiga padėti postulatoriui visuose žygiuose, kuriuos jis turi atlikti savo pareigose.

— *Kokia yra proceso eiga vyskupijos tribunole?*

— Svarbiausias dalykas yra postulatoriaus parinktų ir tribunolui pristatytų liudininkų apklausinėjimas. Liudininkų turi būti ne mažiau 8, bet tribunolas turi pakviesti dar porą liudininkų savo nuožiūra. Jei kandidatas yra vienuolis, tai bent pusė liudininkų turi būti nevienuoliai.

Liudininkai gali būti "de visu" — patys mąčiusieji ir pažinusieji kandidatą, ir "de auditu" — tik girdėję apie kandidatą iš kitų, skaitę jo biografiją, jo raštus. Aišku, kad daug vertesni ir svarbesni yra pirmosios kategorijos liudininkai. Tikėjimo gynėjas turi teisę pakviesti liudininkais tuos, kurie postulatoriaus nebuvę pristatyti, bet kurie kandidatą gerai pažino, su juo kartu yra gyvenę, ar šiaip turėję artimesnių santykių.

— *Kaip vyksta kandidato raštų surinkimas, peržiūrinėjimas, vertinimas?*

— Tai yra atskiras procesas, kuris gali vykti lygiagrečiai su beatifikacijos procesu. Tribunolo pirmininkas paskelbia raštą, kuriuo įpareigoja visus tikinčiuosius, įteikti tribunolui kandidato raštus (rankraščius, laiškus, dienoraščius, spaudinius). Toks paraginimas ir įpareigojimas siunčiamas ir kitom vyskupijom, kur numanoma, kad gali būti asmenų, turinčių kandidato raštų. Juos surinkus, padalinama keliems cenzoriams teologams, kurie pavesta darbą atlikti vienas kito nežinodami. Jei tie cenzoriai paliudija, kad raštuose nėra nieko, kas būtų priešinga tikėjimui, dorovės mokslui arba būtų kliūtis beatifikacijai. Jų nuomonę vyskupas pasiunčia Šv. Sostui aprobuoti. Bet Šv. skelbimo kongregacija gali ir pati panorėti susipažinti su kandidato raštais. Tada tie raštai (ar jų autentiškos kopijos) siunčiamos į Romą.

— *Ar tuo jau beatifikacijos procesas baigtas? Jei ne, tai ko dar reikia, kokie yra sekantieji bylos etapai?*

— Pagal kan. 2057-2060 turi būti dar vienas procesas: įrodymas, kad kandidatui nebuvo teikiamas dirbtinis, propagandinis kultas arba garbinimas. Ir šiam to paties tribunolo pravedamam procesui postulatorius pristato liudininkus, kurie apklausinėjami ar nėra pastebėję kokio nors forsuoamo kulto. Tribunolas (jei yra imanoma) apžiūri vietoje kandidato kapą, jo gyventą kambarį ir kitas vietas, ypač kandidato paveikslus (ar jie be šventojo aureolės). Po liudininkų apklausinėjimo ir vietų apžiūrėjimo vyskupas nusprendžia, kad kandidatui niekad nebuvo teikiamas nederamas garbinimas.

— *Visa tai vyksta vyskupijos tribunole. Ar tuo beatifikacijos byla jau baigta?*

— Vyskupijos tribunolas, baigęs savo darbą, visų aktų nuorašą siunčia Šventųjų skelbimo kongregacijai. Kongregacijos Tikėjimo gynėjas patikrina, ar visi aktai atlikti teisėtai, ar nėra kokių juridinių kliūčių. Jei jų nėra, vyskupijos tribunolas turi trūkumus papildyti. Tik gavęs Kongregacijos dekretą apie bylos aktų teisėtumą, daromi tolimesni žygiai. Šiuo momentu popiežiui yra siunčiami kardinolų, vyskupo, žymių asmenybių, orga-

nizacijų prašymai, kad bylai būtų duota tolimesnė eiga. Tik popiežiui sutikus, bylos advokatas iš bylos aktų padaro santrauką, vad. "Summarium", kur surenkama visi liudininkų pasisakymai apie kandidato dorybių herojiškumą, tai yra įrodymai, kad jo dorybės buvo aukšto, nepaprasto laipsnio. Atspausdintą, kartais kelių šimtų puslapių, "Summarium" perskaito Tikėjimo gynėjas ir padaro priekaištų, pastabų, į ką atsako bylos advokatas. Jei atsakymai randami patenkinamais, einama prie dorybių svarstymo ir pripažinimo. Tam sudaromos trys komisijos: priešparringamoji, parengiamoji ir bendroji (popiežiui pirmininkaujanti). Jei visose instancijose dorybės pripažįstamos herojiškomis, popiežius išleidžia dekretą, pripažįstantį kandidato dorybių herojiškumą. Nuo šio dekreto paskelbimo kandidatas gauna "Venerabilis Servus Dei" (Garbingasis Dievo Tarnas) titulą. Jei šalia šių visų procesų yra dar formaliai Šv. Sosto pripažinti du stebuklai (dabar nuo vieno dispensuojama), įvykę Dievo Tarno užtarimu, Dievo Tarnas skelbiamas palaimintuoju, o dar po poros naujų stebuklų — šventuoju.

— *Iš paaiškinimo matyti, kad beatifikacijos procesas yra sudėtingas ir komplikotas. Dėl to tesiasi keliasdešimtis metų. Bet ar nėra kokių išimčių procesui pagreitinoti?*

— Taip, beatifikacijos bylos ilgai užsitiesia. Viena dėl to, kad Bažnyčia yra labai atsargi ir nori visais atžvilgiais ištyrinėti ar asmuo tikrai yra vertas paskelbti palaimintuoju ir šventuoju. Bažn. teisių 2101 kan. draudžia paskelbti kandidato dorybių herojiškumą anksčiau negu bus pralinkę 50 metų nuo kandidato mirties. Antra — grynai dėl techniško visų darbų atlikimo. Šiandien Šventųjų skelbimo kongregacijoje yra 1032 vad. "gyvos" (eigoje) bylos. Kartais iš jų duodama pirmenybė tom, kurių formalumai atlikti, stebuklai pripažinti. Būna atvejų, kad popiežius dispensuoja nuo laikotarpių ir isako Kongregacijai vienai ar kitiems byloms duoti pirmenybę. Pvz. Šventaisiais (1975) metais, kada Romon suplaukė minios tikinčiųjų iš viso pasaulio, pop. Paulius norėjo tuos metus pažymėti ir naujais šventaisiais (paskelbta 5) ir palaimintaisiais (jų buvo

Šv. Kazimiero paveikslas Hohenschwangen pilies sienoje, Bavarijoje, Vokietijoje. Nuotrauka V. Maželio

4). Tik pirmenybės prieš kitus dėka pop. Pijaus X buvo paskelbtas šventuoju 40 metų po jo mirties (1914). Panašiai pranciškonas Maksimilijonas Kolbe buvo paskelbtas palaimintuoju vos 30 metų po mirties (1941). Bet tai išimtis. Normaliu keliu beatifikacijos bylos užtrunka 60-100 metų po kandidato mirties. Bylas užvilkina ir tas faktas, kada atskiriems Kongregacijos pareigūnams nėra nustatytas laikas per kurį turi savo darbą atlikti. Pvz. arkiv. J. Matulaičio raštų cenzoriai savo darbą atliko tik po dvejų metų. Tikėjimo gynėjas priekaištus rašė ketverius metus, specialiai spaustuvė "Summarium" atspausdino per trejus metus. O vieno dalyko neatlikus, nebaigus, neinama prie kitų, kurie byloje yra įstatymais humatyti.

— *Kartais naujai paskelbtų palaimintųjų ar šventųjų bio-*

grafijose skaitoma, kad jie buvo mirę jau prieš kelis šimtus metų. Kaip tokios bylos yra "atgaivintos" ir kodėl jos užtruko kelis šimtus metų?

— Tokias bylas nagrinėja specialiai Kongregacijos istorinė sekcija, kuri negali svarstyti parodymus liudininkų, kurių jau nėra. Ji remiasi tik istoriniais dokumentais ir faktu, kad kandidato, nors ir prieš kelis šimtus metų mirusio, šventumo garas yra pasilikęs, vyksta jo užtarimu stebuklai. Belieka visa tai įrodyti, o pats kandidato gyvenimas paremti tik istoriniais šaltiniais. Pvz. 1974 m. paskelbtas palaimintuoju vokiečių kunigas Liborius Wagner buvo miręs 1631 m., tačiau jo šventumo garas niekad nebuvo nutrūkęs. Panašiai ir su kitais "istoriniais" šventaisiais. Buvo atvejų, kad kandidato beatifikacijos byla ilgai nebuvo kam rūpintis, kartais kliudė politinės aplinkybės ir pan.

Šitokių "istorinių" kelių savo laikų buvo galima pradėti beatifikacijos bylą Barbaros Umias-tauskaitės (Zagarės Barbaros), gyvenusios XVII a. pirmoje pusėje. Po jos mirties iki paskutinių laikų jos nesugedusį kūną po Zagarės bažnyčia žmonės labai gausiai lankė, išmelsdavo jos užtarimu įvairių malonių, ją pačią laikė šventa. Jos šventumą Žemaičių vysk. Antanas Tiškevičius 1755 m. plačiai aprašė savo relacijoje Šv. Sostui, pridėdamas iš daugybės keletą naujų įvykių stebuklų. Taigi šventumo garas buvo tikras. Beliko tik dokumentais įrodyti jos gyvenimo nepaprastumą. Deja, to niekas nepadarė.

— *Dar vienas, visiems rūpimas klausimas. Kaip eina arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos byla? Nesulaukiant greitos jo beatifikacijos, kai kas spėlioja ir skelbia, kad atsiradusios kliūtys, kad tą bylą kai kas kliudo, kad nepa-kankamai rūpinamasi ją stumti pirmyn ir pan. Kaip iš tikrųjų yra?*

— Iš tikrųjų gali atrodyti, kad ark. J. Matulaičio beatifikacijos byla užsėtė: praėjus 50 metų po jo mirties, dar nebaigta. Tačiau reikia atsiminti, kad ši byla, dėl įvairių priežasčių, ypač dėl karo ir jo pasekmių pradėta tik 1953 m. Jei ji būtų buvusi pradėta tuo

Nauji leidiniai

• **CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA**, No. 18. A Translation of Authentic Reports from Soviet-Occupied Lithuania. Published by the Lithuanians Roman Catholic Priests' League of America, 351 Highland Boulevard, Brooklyn, N.Y. 11207. Printed by Franciscan Fathers Press, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 Translation Editor: Rev. Casimir Pugevičius.

Vertėjo ir redaktoriaus kun. Kazimiero Pugevičiaus užsimotas didelis darbas stumiamas žingsnis po žingsnio pirmyn. Numeris po numerio anglų kalba iš-eina "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Galima sakyti, kad tai yra milžiniškas svoris vieno žmogaus pečiams. Tačiau kunigas Pugevičius atkakliai numeris po numerio "Kronikas" išverčia, suredaguoja ir kiekvienam numeriui parašo dar ir po pritaikintą įvadą anglosaksiškojo pasaulio skaitytojui iš pašaknų nušviečiančio istorinę ir šiaandieninę lietuvių tautos ir jos Katalikų Bažnyčios situaciją, susietą su konkrečiais, numeryje liečiamais, faktais.

Pats LKKB, Nr. 18 turinys yra toks: After the Helsinki Conference; What Foreign Tourists Do Not See in Vilnius and Kaunas; Lithuania's Past is Being Ignored; Lithuanian Faithful in Labor Camps; Interrogations and Trials; Destroyers of Crosses; News from the Dioceses.

Kiekvienas angliskasis LKKB numeris yra 40 psl., su skoningu viršelio piešiniu, su puslapiniu Lietuvos žemėlapiu, kuriame pažymėtos numeryje minimos vietovės, su asmenų ir vietovardžių indeksiniu sąrašu.

• **CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA**, Nr. 19. Turinys: LCC Chronicle Publishers' Letter to His Eminence Alfred Cardinal

Bengsch; Salute to Academician A. Sacharov; Letters and Statements; Tribulations of Vidmantas Povilionis; Libel Not Retracted; News From the Dioceses. Whats New in the Homeland? Our Brothers in Byelorussia; In the Soviet School.

• **CHRONICLE OF THE LITHUANIA**, No. 20. Turinio temos ir liečiami faktai: Mindaugas Tamonis — Victim of the Security Organs; Statement of His Excellency Bishop Julijus Steponavičius; The First Rays of "The Dawn"; Let Us Save the Environment of Lithuania; Strike in the Bus Park of Šiauliai; The Case of Sergei Kovalev; The Assimilation of Students; Persecution for Catechisation; Priests of Lithuania Write; News from the Dioceses. In the Soviet Schools.

• **V-SIS PLB SEIMAS, 1978** birželio 30 — liepos 4, Toronto, Ont. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos leidinys, didesnio formato, 68 psl., gausiai iliustruotas bendruomeninės veiklos nuotraukomis iš viso laisvojo pasaulio. Leidinį spausdė "Draugo" spaustuvė, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Turinio temos ir autoriai: Išlikime gyvi per amžius (Br. Nainys); Lietuvių kelias į organizuotą tautinę bendruomenę (St. Barzdukas); Bendruomenės rūpesčiai ir reikalai (Dr. J. Sungaila). PLB IV Seimo nutarimai; Ar atlikom, ką žadėjom? (Br. Nainys); PLB kelyje (J. Borevičius, S.J.); Finansų reikšmė PLB veikloje (K. Dočkus); Pasaulio Lietuvių (St. Džiugas); Lietuvių bėbės atečiai Išeivijoje (R. Kasperas); Lietuviškas švietimas (J. Kavaliūnas); Sekretoriaus pareigos penkerių metų perspektyvoje (J. Slajus); Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga (G. Juozapavičiūtė); Sporto vaidmuo lietuvišku-

mo išlaikyme (S. Rugienius); Ryšiai tarp PLB ir VLIKo (K. Jan-kūnas); Argentinos lietuvių organizacijų veikla 1973-1978; Australijos L.B (V. Neverauskas); Brazilijos Lietuvių bendruomenės veikla 1973-1978. Didžiosios Britanijos Lietuvių Bendruomenė (S. Kasperas); Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga (A. Vilčinskis) JAV LB paskutinis penkmetis (B. Raugas); Kanados L.B (J.R. Simanavičius); N. Zelandijos LB; Sveicarijos LB (Dr. P. Radvila); Urugvajaus Lietuvių Bendruomenė 1973-1978; PLD renginių tvarka; PLB Penktojo Seimo darbo taisyklės (reguliaminas); PLD informacija, PLB Kontrolės komisijos protokolai; Finansinės apyskaitos; PLB Seimo darbotvarkė.

• **TEVYNĖS SARGAS, 1978 m.**, Nr. 2. Politikos ir socialinių mokslų žurnalas. Leidžia Popiežiaus Leono XIII Literatūrinis fondas. Redaguoja Petras Maldeikis, 117 Sunset Drive, Hot Springs, Arkansas 71901. Administruoja Antanas Balčytis, 6819 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629. Numerio kaina — 3 dol.

Apie Lietuvos laisvės kovą ir vyriausiąją vadovybę rašo Stasys Lušys. Bene pats vertingiausias pastaruoju metu "Tėvynės Sarge" atspausdintas straipsnis yra šiame numeryje jau tęsiniau einanti kun. dr. J. Vaišnoros, MIC, studija "Arkiv. Jurgis Matulaičio sociologas": iškeliama daug naujai atidengtų faktų, cituojami nepriklausomybės pirmųjų metų mūsų vyskypų laiškai bičiuliams žemės reformos ir kitais klausimais. A. J. K. rašo apie Vilko ir PLB sąveiką. J. Varnas pasisako dėl demokratijos esmės. Prie atsakingumo už lietuvių išlaikymą stabtelėja P. Maldeikis. Apžvalginėje žurnalo dalyje prisimenami mirusieji, surašomos šiais metais suelainingos sukaktys, keli puslapiai skirti įvykiams ir problemoms, recenzuojami nauji leidiniai.

po ark. Jurgio mirties, šiandien gal jau būtų seniai buvusi užbaigta. Aplamai, ark. J. Matulaičio beatifikacijos byla eina normaliu keliu ir nesutiko kokių ypatingų kliūčių. Jau yra baigtas sudėtingas apaštališkasis procesas, atspausdintas "Summarium" (671 psl. didelio formato) ir įteik-

tas Tikėjimo gynėjui padaryti pastabas ir priekaištus. Kai bus gauti spausdinti priekaištai, į juos atsakys advokatas ir jei atsakymas bus patenkinamas, bus einama prie dorybių herojiškumo svarstymo ir pripažinimo. Kai tai įvyks, byla bus faktinai baigta; beliks išmelti iš Dievo, kad ji

aškiu stebuklu paliudytų Dievo Tarno Jurgio Matulaičio šventumą.

O kad yra tokių, kuriems ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos byla nepatinka, kurie jį nelaiko kandidatu į šventuosius, savaiame suprantama. Tai tie, kuriems Vilniaus vyskupas atrodo esąs lenkų priešin, kurie tada jį visai piktino, niekino. Kai ėjo beatifikacijos bylos apaštališkasis procesas Varšuvoje, spaudoje atsliepė keli balsai prieš beatifikaciją. Tai buvo likučiai tų "politikų", kurie savo laiką darė priekaištus Vilniaus vyskupui. Tačiau tokie atsliepiamai ir balsai neturėjo jokios neigiamos įtakos beatifikacijos bylai, ypač kad Lenkijos episkopatas šiai bylai visą laiką buvo palankus.

— *Ar turi kokios reikšmės ir suorio tiek pavienių asmenų, tiek tikinčiųjų grupių (pvz. parapijų) siunčiami popiežiui prašymai pagreitinoti ark. J. Matulaičio beatifikacijos bylą?*

— Tokie prašymai tiesioginiai lemiamos įtakos bylai gal ir nepadarė. Popiežius, gavęs tokius prašymus persiunčia juos Šventųjų skelbimo kongregacijos dėmesui. Tačiau tai yra įrodymas, kad lietuviai šia byla domisi, ją seka ir laukia greito ir sėkmingo jos užbaigimo. Drauge tai yra konkretus liudijimas, kad Dievo Tarno Jurgio Matulaičio šventumo garas yra gyvas, kad lietuvių tauta laukia savo tautietį matyti altoriaus garbėje. O jei prie tokių pastangų dar jungiamos visų karštos maldos, kad Dievas aškiu ženklų (stebuklų) parodytų dangaus ženklą, tai ir yra geriausias prie šios beatifikacijos bylos prisidėjimas.

Šv. Jona Nepomukas — lietuvių liaudies skulptūra.

Nežinoma šventoji — lietuvių liaudies skulptūra, Rozalimas, Panevėžio apskr.

Lietuva 1816-1818 metais

Kokią ją matė anglas Robertas Pinkertonas

I mano rankas pateko knyga: "Robert Pinkerton, D. D., RUS-SIA: Or Miscellaneous Observations on the Past and Present State of That Country and Its Inhabitants. (London: Seeley and Sons, 1833).

Šio veikalo autorius plačiai ke- liavo po to meto Rusiją, steig- damas Šventraščio draugijas ar- ba lankydamas jau esamasias. Jis ypač domėjosi žydais, įieškojo progų susitikti su jų rabinais, dalino jiems Šventraščių, stengda- masis atversti juos krikščiony- bėn. Autorius važinėjo ir po Lie- tuva, tad mums įdomesnes jo už- rašų vietas čia ir pateikiame.

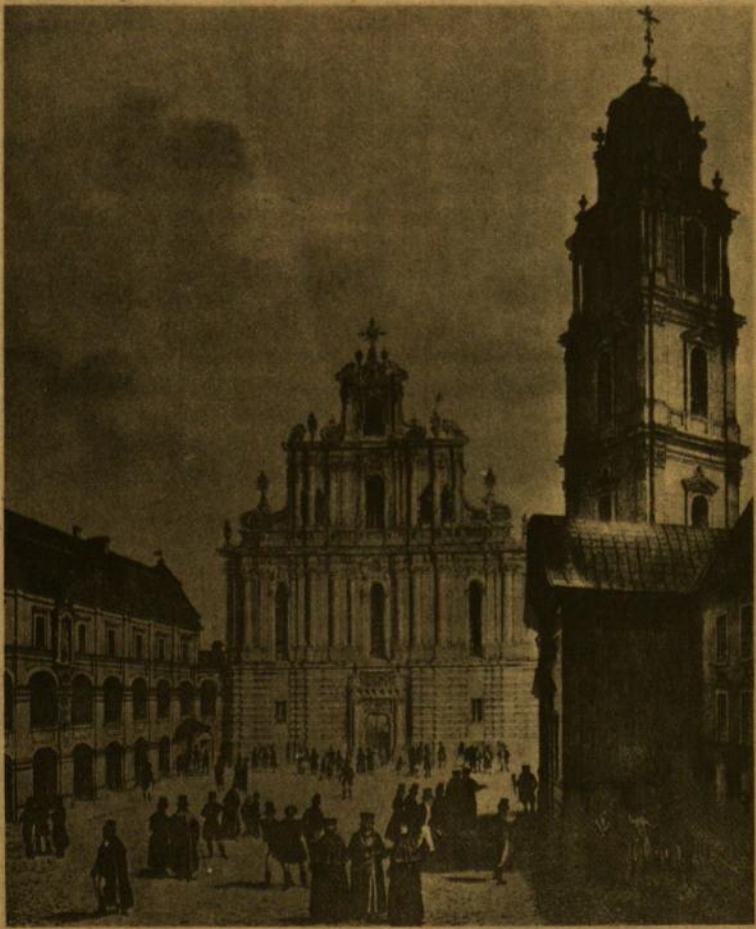
Nors Minske tą vakarą oras buvo itin nepalankus, aš vis vien leidausi keliuonėn į Vilnių. Ta- čiau jau vidurnaktį buvau pri- verstas net kelioms valandoms sustoti pastotėje, kadangi audra ir liūtys buvo tokios smarkios, tai aš baiminausi, jog būsiu išblokš- tas iš mano karietukės. Tik pa- ryčių kiek apribo. Audra miš- kuose buvo išrovusi daugybę medžių ir daug kur net mūsų kelias buvo jais užverstas. Visą dieną važiauvau per stiprų liūtų. Tik vidurnaktį atvykau į Vilnių.

Vos kelias valandas pamiego- jęs, tuoj pasirodėsiu pasimatyti su Šventraščio platintojais Vilniuje, su kuriais prieš porą metų bu- vau tą draugiją įsteigęs. Grafas Plateris Zybergas (Plater Sie- berg), draugijos vicepreziden- tas, man pranešė, kad čia labai trukdo nuolatinių jėzuitų veikla prieš šią draugiją. Tiek iš bažny- čių sakyklų, tiek ir jų spaudoje ji yra labai puolama. Vienas iš jų, šio miesto universiteto profes- sorius Galianakis, atspausdino net pamfletą "Ar gali bet kas skaityti Šventraščių?" Tačiau ge- neral — gubernatorius Rimskoj —Korsakovas (Rimskoy Korsakoff) buvo labai palankus mano misijai ir pasižadėjo kaip įman- damas man pagelbėti...

Per praėjusius dvejus metus draugija yra surinkusi 6.000 rub- lių ir išplatins 800 egz. Šven- raščio, iš kurių 300 egz. buvo lenkiški Testamentai, kuriuos universitetas paėmė savo mo- kykloms.

Vilnius yra pastatytas tarp smėlėtų kalvų, kur Vilnelė įteka į Nerį. Didysis Lietuvos kunig- aikštis Gediminas šį miestą įkū- rė 1305 metais, kuris vėliau tapo sostine. Daug viešųjų pastatų griuvėsių pačiame mieste ir prie- miesčiuose tebeliudija jo buvusią didybę. 1748 metais išliko gais- ras, kuris į pelenus pavertė 13 bažnyčių, 1 sinagogą, 146 krau- tuves, 25 rūmus ir 469 mūrinius namus. Tačiau šiuo metu dar esa- ma daug puikių bažnyčių, vie- šų ir privačių pastatų. Kasdien vyksta atstatymo darbai. Gy- ventojų esama apie 40.000, ku- rių pusę sudaro žydai.

Ivairių ordinų katalikai labai stengiasi atversti žydus. Vieną rytą dvi pilkai apsirengusios vie- nuolės kreipėsi į mane, kad aš joms padėčiau ypatingai sunkio- je byloje. Mat, viena 14 metų žydukė pabėgo iš savo namų ir pasislėpė vienuolyne, nes nori bū- ti pakrikštyta. Josios tėvai kreip- pėsi į policiją, kad bėglė būtų su- gražinta namon, nes ji dar nepil- nametė, tad ir savų sprendimų negali daryti. Mergaitė sakėsi, jog ji vėliau nusižudysianti, ne- gu būtų gražinta tėvams. Vie- nuolės prašė mane, kad kreip- čiausi į general-gubernatorių ir padėčiau joms šioje byloje. Vė- liau, kai kalbėjausi su jo ekse- lencija, jis sutiko su manimi, kad

Vilniaus universiteto Didysis kiemas, Šv. Jono bažnyčia ir varpinė XIX am-žiaus pradžioje.

nepilnametė mergaitė turėtų pa- klusti tėvų valiai. Deja, jis ne- galėjo pasakyti, ar esama tokio istatymo, kuriame būtų numa- tytas šitoks atvejis. Pažadėjo šiuo reikalu daugiau pasiformuoti.

Kaip sužinojau, visi žydai ver- čiasi prekyba. Vyrų, garsiai šū- kaudami aikštėse, siūlo savo pre- kes, o taip pat ir jų moterys, sėdė- damos prie krautuvėlių ir megz- damos kojines. Drabužiai yra pa- našūs į Lenkijos žydų: vyrų — juodo šilko ilgi apsiaustai ir ap- skritos kepurės su kailio aplan- kais. Jie ilgaplaukiai, su garba- notomis barzdomis, nes jos alie- jais išteptos. Gi moterys — dau- giav europietiškos aprangos, su itin puošniais galvų papuoši- mais, su tikrais ar tik dirbtiniais brangakmenimis. Tačiau didelė jų dalis vis dėlto yra apdriskusi ir nešvari...

Jokioje tautoje nėra taip gausu žydų kaip Lenkijoje... Dėl jų gausos ir dėl sukaupto turto jų reikšmė labai didelė. Nors žemė priklauso kilmingiesiems, tačiau auksas, sidabras ir prekyba yra beveik vien tik žydų rankose. Jie laiko smukles, distiliuoja ir pardavinėja degtinę, monopoliz- uoja druskos, javų bei kitų produktų pardavimą. Daugelis dvarų, priklausančių lenkų ba- jorams, yra žydams išnuomoti...

Žydų bendruomenėje rabinai

turi didelį autoritetą: jie vyriau- si teisėjai tiek civiliniuose, tiek ir religiniuose reikaluose, o taip pat ir gydytojai, egzorcistai bei mokytojai...

Vilniaus liuteronų bažnyčios vyr. pastorius Nikalojus mane painformavo, kad jis yra pakrikš- tijęs kelis žydus ir buvęs labai jais patenkintas. Deja, po to ki- tų žydų jį buvo taip įkyriai persekiojami, jog turėjo išvykti ir apsigyventi kitur...

Lankydamas Vilniaus labda- ros įstaigas, aš buvau labai nu- džiugintas radęs jas kur kas geres- nėje padėtyje, negu kitose mano kelionės vietose... Šv. Jokūbo ligo- ninė yra tvarkoma katalikų "gailėtingumo seselių" vienuo- lių. Čia vidutinio amžiaus 12 se- selių dieną naktį turi prižiūrėti 150 ligoniu. Jos aprašioja vyrų ir moterų žaizdas, teikia vaistus ir visaip padeda sergantiems bei mirštantiesiems. Tvarka ir palatų švara tikrai buvo pasigėrėtina. Tiek ligoniu patalynės, baldai, oro grynumas — visa liudijo sese- lių nepailstamas pastangas...

Man ypač rūpėjo daugiau su- žinoti apie protestantų dvasiš- kių ir jų kongregacijas. Stai Vil- niaus liuteronų generalinės kon- sistorijos suteikti duomenys:

Vilnius (Wilna), vokiečių 1.000, Kaunas (Covna), vokiečių 700,

Kėdainiai (Keydan), vokiečių 2.314
Biržai (Birsan), lietuvių ir vo- kietų 2.344,
Šiauliai (Schaul), vokiečių 440,
Tauragė (Tauruggen), lietuvių 3.000,
Kretinga (Krottingen), lietuvių 302.

Protestantai turi 21 bažnyčią ir apie 20 dvasiškių, kurie kas- met suvažiuoja į Vilniaus sinodą savo kongregacijų reikalų ap- tarti. Daug kongregacijų yra to- kios neturtingos, jog net nepajė- gia savo dvasiškių išlaikyti. Čia daug padeda nuomos, gaunamos iš žemės plotų, kuriuos reforma- tų bažnyčiai paliko Radvilų (Ra- dzevil) šeima, kas sutelkia apie 25 svarus (angliškus. Vert.) kiekvienam per 1 metus...

Prieš porą metų buvo atspaus- dinta 5.000 egz. Testamento žė- maičių kalba, kad juo galėtų pasinaudoti žemaitiškai kalban- tys katalikai. Vertimą atliko prin- cas Giedraitis (Prince Gedroitz), Žemaitijos vyskupas. Atspausdin- ta čia, Šv. Kazimiero vienuolyne. Šio Testamento platinimas ir bu- vo mano svarbiausias tikslas ke- liauti Žemaitijon. Su savimi pa- siėmiau 20 egz. kaip paskleisti- nus pavyzdžius.

Atsisveikinau su man labai nuoširdžiais vilniškiais draugais, o ypač su general - gubernato- riumi, prie kurio stalo aš buvau kasdieninis svečias. Iškeliauvau į Trakus, kur senovėje būta Lietu- vos didžiųjų kunigaikščių rezid- encijos. Miestukas pastatytas la- bai žavingoje vietoje, prie ežero, kuris kanalu sujungtas su Ner- mi. Senosios pilies griuvėsiai jau iš tolo matomi ir atspindi van- denyje, skaidriame kaip krio- stas.

Sakoma, kad Trakus 1321 me- tais pastatęs didysis kunigaikš- tis Gediminas. Pilis buvo sude- ginta 1390 metais, o 1655 metais rusai ją galutinai sugriovė.

Trakuose lankiausi karaimų bendruomenėje. Kai įžengiau į jų vyr. rabino namus, aš pasvei- kinau jį totoriškai ir labai nu- stebau, kai jis man atsakė taip pat totorių kalba. Nė vienas iš jų nemoka "idiš". Sužinojau, kad jų proseniai bene prieš 400 metų yra atvykę iš Krymo ir ga- vę ypatingas privilegijas iš Lie- tuvos kunigaikščių ir Lenkijos karalių. Jų šeimos kalbama tik totoriškai, nors daugelis jau moka rusų arba lenkų kalbas. Trakuose esama apie 160 kara- imų...

Siauru, duobėtu keliuku, vin- giuojančiu per kalniukus, leidausi keliuonėn į Kauną. Pakeliui stabtė- lėjau arklį pastotėje. Jos šeimi- ninkui, karaimui, įteikiau hebra- jišką Testamentą. Karaimai čia žinomi kaip sąžiningi amatinin- kai ir prekybininkai...

Kaunas. Tai senas miestas, gra- žiai išsiplėtęs Nemuno ir Neries santakoje. Deja, gyventojų skai- čiuvi vis mažėjant, labai nuskur- dęs ir aptriušęs. Turgavietės grindi- nys visas apžėlęs žolėmis ir dau-

Sursum corda

Iš naujesniosios
vokiečių ir austrų
poezijos

RUDOLF ALEXANDER
SCHROEDER

MEDIA VITA

Iš baimės mirti ar gyventi,
Šių dienų pusiauakelį,
Gal veltui dangų beskardenti,
Sauliui Tave, o Tu toli.

Panertasai į tamsią sraują
To skausmo nuolat atšiauraus.
Nesigailiu, tiltai geidauju
Adomo kraujo nebejaust.

Daug smūgių teko man patirti,
Ne vienas kris dar ant manęs,
Bet, ak, gyvent arba mirti
Kaip beprasminga be Tavęs.

ELISABETH LANGGAESSER

KRYZIAUS ZYGIS

Liepsnoja pėda, dega smėly krauvina,
Bet man vis tiek, jei Dievo degina liepsna.

Jis buvo mano, nūn pas Jį aš pakelėj,
Didžioji piligrimė, sraigės kevalė.

Jei rasis kur šaltinis, vengsiu atgaivos,
Negersiu, kol Jis mano dar nebus.

REINHOLD SCHNEIDER

ISLIKS, KAS DIDŽIO

Išliks, kas didžio, formą kas igavo,
Kas mugalėti chaosą galėjo;
Svies mums kaktoj, jei būsim pralaimėję,
Sviesa, laurį iš auštos spinduliuo.

Nes sumuštiems Dvasia parodys savo
Didingą meilę, laurį jiems išlieja;
Nutiš prieš Viešpatį kariaujantieji,
Prabūs, kas gerbt jį užsiangažavo.

Ir virš nežemišintų karnų eilės
Pasklides aidas skelbs žodžius:
Kas laurta, tiks negestančiuos vaizduos.

Kol reginiai toj sieloj susilies,
Kurį apverks laikų, kančias, žygius
Ir jų formos giesmė išvaudos.

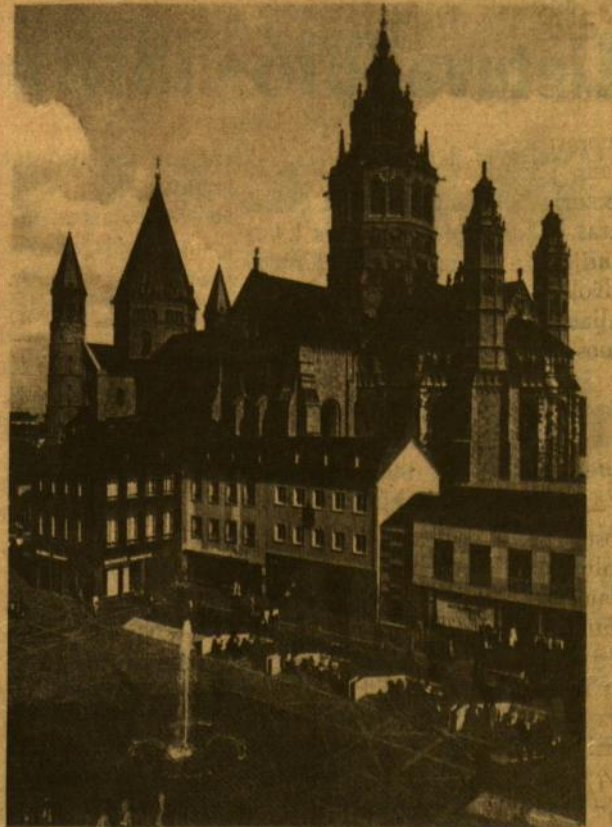
ALBRECHT GOES

KAPUOSE

Nė viena valanda
Nesiskelbia: Esu;
Siame mirusiųjų sode
Diena ir naktis už dausų.

Skubiai nusinėš jų vardus
Metų srovė plaukdama;
Ką reiškia bemiegantiems čia
Vasara arba žiema.

Tik gėlės čia nuolatos
Liūdesį tykliai skleidys,
Kol nuo angelo trimito
Suduš ir tyla ir mirtis.

Senosios vokiečių architektūros paminklas — Mainzo ka- tedra. Germanų krikštytojas šv. Bonifacas 747 metais čia buvo pirmuoju Mainzo arkivyskupu.

RUDOLF HAGELSTANGE

MEMENTO

Prie krantų Babilono
Mums neteko sėdėti,
Bet skundo garsai
Ir dabar dar girdėti.

Trimitais nedrebėnom
Mes Jerichono sienų.
Bet griūvančius mūrus
Girdim net po velėna.

Maldininkais nelankėm
Mes Jeruzalės vietų.
Bet įminktas duonon kasdienėn
Mums kraujas Semo ir Seto.

CHRISTINE LEVANT

SURSUM CORDA

Pro vieną iš daugelio gėltųjų
Plyščių danguje
Veržius mano maldą
Į namus auksinius.

Ieiti į juos dar ilgai negaliu.
Dūšta širdys
Stiklinės lengvai
Jas tiriančioj rankoj.

Vertė A. TYRUOLIS

Rudolf Alexander Schroeder (1878-1962) — poetas, vertėjas ir dailininkas, grafikas. Kilęs iš Bremeno pirklių šeimos. Žinomos "Insel" leidyklos steigėjas. Antikinės humanistinės ir Vakarų krikščioniškosios tradicijos šalininkas. Rašė daugiausia religinio turinio odes, elegijas ir sonetus kaip atsparą chaotiškai laiko dvasiai.

Elisabeth Langgaesser (1899-1950), kilusi nuo Reino lyrikė ir prozininkė. Jos kūryba atspindi naują krikščionišką pasaulėvaizdį kovoj tarp gėrio ir blogio (Kristaus ir Antikristo) (pvz. romane "Neištrinamas antspaudas", 1946).

Reinhold Schneider (1903-1958), kilęs iš Baden-Badeno, lyrikas, prozininkas, dramaturgas, kultūros filoso- fas. Krikščioniškai humanistinės tradicijos atsto- vas. Rašė griežtos formos dantinius bei petrarkinius sonetus, studamas prieš šių laikų minties ir jausmo chaotiškumą poezijoje (pvz. rinkinys "Sonetai apie gy- venimą ir laiką, tikėjimą ir istoriją", 1954).

Albrecht Goes (g. 1908), kilęs nuo Wuertembergo, poetas ir prozininkas, krikščioniškai humanistinės linkmės atstovas. Jo lyrika klasiškai romantiška, ar- tima liaudies kūrybai.

Rudolf Hagelstange (g. 1912), kilęs nuo Harzo kal- nų, lyrikas ir prozininkas. Jo lyrika subtilios formos, su žymiu krikščionišku atspalviu. Prozinė kūrybo- — savo meto kritikas, bet kur kas švelnesnis už H. Boellį.

Christine Lavant (g. 1915), austrų poetė, kilusi iš Karintijos. Jos lyrika subtilios formos, linkusi į mis- tiką.

A. T.

Vilniaus panoraminis vaizdas XIX amžiaus pirmojoje pusėje.

gelis viešųjų pastatų yra pasmerk- ti sunykimui. Gyventojų skaičius nesiekia nė 4.000, iš kurių didžio- ji dalis yra žydai, o likusieji — katalikai. Čia gyvena kelių šim- tų vokiečių pastorius pasakė man, kad turės savo žmones apiešti, kadangi jie nebepajėgia jo išlai- kyti. Jis taip pat skundėsi, kad katalikai yra netolerantiški ir

priešingi Evangelijos šviesos sklo- dūmui tarp jų.

Kaipo pasienio miestas, Kaunas galėtų turėti didelių prekybinių galimybių, bet Rusijos valdžia yra uždraudusi bet kokią susisiekimą su Vokietija pro šią miestą, o ta- tai ir stumia jį į merdėjimą...

Iš Kauno važiuojame Nemuno pakrantėmis. Seredžiuje, kuriame

irgi daugybė žydų, visą valandą šnekėjau su jais. Palikau jiems hebrajišką Testamentą 2 egz.

Visą naktį keliavę, pasiekėme Raseinius, apskrities miestą. Di- džioji jo gyventojų dalis taip pat yra žydai. Dabar ši gyvenvietė atrodo kaip visai nereikšminga, nors Lenkijos laikais miestas yra

(Nukelta 14 pusl.)

Lietuva 1816 - 1818 metais

(Atkelta iš 3 psl.)

buves vaivados rezidencija. Raseiniai dabar labiau panašūs į kaimą, o ne į miestą: namai mediniai, daug negrįstų gatvių. Šioje apskrityje gyvenama apie 90.000 žemaičių.

Pijorų vienuoliai čia laiko kolegiją. Aš kreipiausi į juos. Man pasitiko vienas iš jų, kalbą prancūziškai. Jų mokyklą lanko 220 berniukų, šios apylinkės šlektų bei kitų kilmingųjų vaikai. Nors tada buvo sekmadienio vakaras, aš išgirdau antroje gatvėje muziką ir šokius. Pasitvėra, ką tai galėtų reikšti? Man buvo atsakyta taip: "O, tai mūsų studentai, jau pasirušę rytdienos egzaminams". Pijorai nieko nebuvo girdėję nei apie žemaitišką Testamentą, nei apie jo vertimą.

Vėliau aš kreipiausi į vienuolinius dominikonus, kurių vienuolyno pastatas tikrai yra puikus, vienintelis toksai visame mieste. Vienuolyno vyresnysis pasitiko mane labai šaltai: jis pasakė, kad Šventraščio jiems nereikia, o kai dėl valstiečių, tai šie neturi nė laiko jį pasiskaityti. Mums besišnekant, pražingsniavo keli vienuoliai. Jie labai įtartinai žvilgčiojo į mane, tartum sakytų: "O ko čionai jis, tasai eretikas?..."

Žemaitijos vyskupo rezidencija yra čia, bet jis išvykęs į Palangą. Man teko pasikalbėti su vienu turtingu ir daug keliavusiu žydu, pasigyrusiu, kad esąs laisvamanis. Mozę ir Kristų jisai aptaria taip: "Abu jie yra buvę įžymūs, didžios išminties vyrai, ir tik tiek..."

Tą patį vakarą mačiau, kaip viename kieme žydai šoko virvės šokį, stebimi viso būrio žiūrovų. O tarp 8-tos ir 11-tos vakare vyko vaidinimas, kuriame dalyvavo 4 aktorai, gi žiūrovuose jau buvo ir įžymioji žydų publika.

Joninės. Čia toji diena yra labai didelė šventė, o taip pat ir kermošius. Iš plačių apylinkių atvyksta daugybė žmonių, šventiškai apsirengusių. Jų kultūringumo lygis yra aukštesnis už tą, kurį mačiau Rusijos gilumoje. Suprantama, taip yra dėl Vokietijos kaimynystės, nors žemaičių kalba yra visiškai skirtinga nuo rusų ir vokiečių kalbų. Vietos žydams aš palikau 5 egz. hebrajiško Testamento, kuriuos, manau, jie perskaitys...

Vidurdienį apleidau Raseinius ir iškeliavau į apskrities miestą Šiaulius. Tytuvėnuose (Titifian) vyko toksai pat kermošius, kokį mačiau Raseiniuose. Vakare visi keliai buvo pilni namon grįžtančių valstiečių, ir mane labai skaudino, kad daugelis jų buvo gerojai išgėrę. Labai baiminausi, ar bus man saugu keliauti nakties metu per didelius ir tankius miškus. Tačiau vis vien leidausi kelionėn...

Mano vėžėjas buvo toks nuoširdus ir šnekus valstietis, kantriai vėžęs mane lietui vis lyjant, jog aš ėmiau ir padovanojau jam Testamentą. Jis sakė: "Nors aš pats nemoku skaityti, bet manoji žmona labai gerai skaito maldaknygę. Ji tikrai apsidžiaugs, gavusi dar ir Evangeliją".

Nuo Kauno iki Raseinių vien tik lygumos. Dideli plotai apaugę eglėmis. Žemė vienur smėlėta, kitur — molėta. Jau geltonavo rugių ir kviečių laukai...

Į Šiaulius atvykome anksti rytą. Čia esama 280 namų, kurių didžioji dalis yra įvairaus dydžio medinės trobos, o kiti pastatyti iš plytų. Gyventojų daugumą sudaro žydai, bet jie yra labai užsėdę ir vengia leistas į pokalbį religiniais klausimais. Jie yra labai vargingi ir taip susirūpinę savo kasdieniniais reikalais, jog apie dvasinius dalykus nebeturi laiko nė pagalvoti. Jie net neišgali išlaikyti savo rabino, tad, kaip man sakė, patys tėvai apipjausto savo naujagimius berniukus.

Vokiečių protestantų pastorius buvo išvykęs į Mintaują. Jų čia tiek maža, kad savos bažnyčios

neturi, tad susirenka į pastoriaus namus, deja, tik retkarčiais jų būna iki 25 asmenų.

Aš turėjau grafo Zybergo rekomendaciją kreiptis į miesto burmistrą M. Minytovą (Minietoff). Paaškinau jam savo kelionės tikslą ir įteikiau kelis žemaitiškų, vokiškų ir hebrajiškų Testamento egzempliorius. Jis atrodė labai susidomėjęs ir pasižadėjo man pagelbėti. Labai skundėsi masonų veikla, kuri itin greitai plečiasi visose lenkų provincijose, prijungtose prie Rusijos. Jau daugelis kilmingųjų priklauso masonų ložėms, ir net Raseiniuose viena tokia buvo įsteigta. Tiek jis, tiek ir Šiaulių burmistras atsidėję stebi šios įtartinės, slaptos organizacijos veiklą.

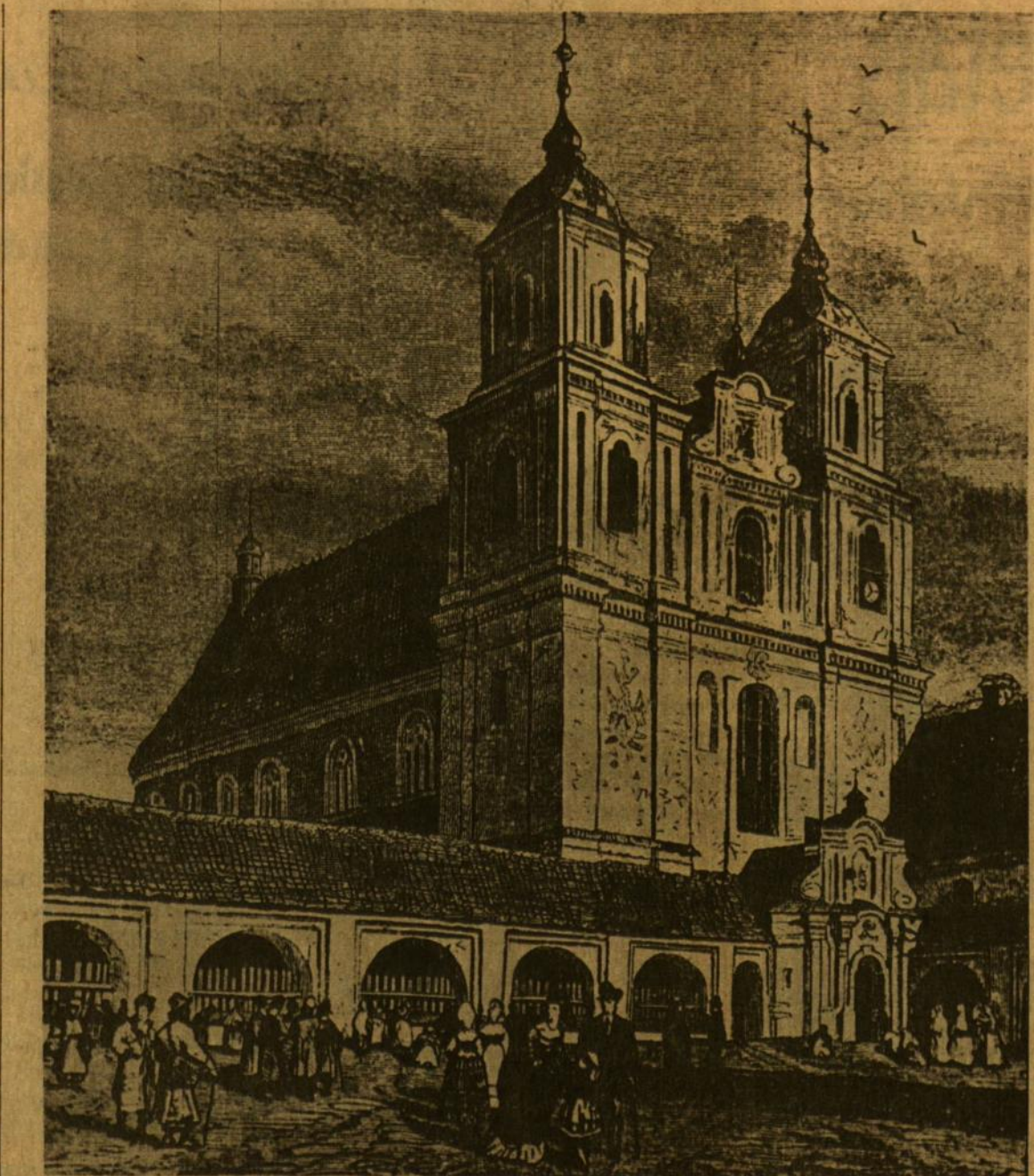
Lankiausi ir Šiaulių kalėjime. Jo dviejuose kambariuose sugrūsta apie 80 kalinių. O, nelaimingieji. Jie net neturi tiek ploto, kad visi galėtų sugulti. Jie atrodo išvarę, išbalę ir liguisti. Kaliniai įvairaus amžiaus, nepaskirstyti pagal jų nusikaltimus, nuplyšę, valgis labai blogas. Man buvo neapsakomai graudu visa tai matyti...

Šiaulių apskrityje esama apie 75.000 žemaičių, visi jie katalikai...

Artinantis prie Telšių, gamtovaizdis jau įdomesnis: ima rodytis kalvos ir net kalniukai. Miesto burmistrui, rusui, aš įteikiau rekomendacinius laiškus. Buvau labai nuoširdžiai jo sutiktas, kaip atliekantis didžią misiją — Dieviškojo žodžio platinimą. Tuo tarpu lenkai, būdami katalikai, yra taip prieštarinčiai nusiteikę prieš Šventraščio skaitymą, kad aš vos tik mokytėsiuosius iš jųjų tesugebėjau įtikinti, jog mano veikla tikrai būsiant naudinga.

Telšių burmistro ir kitų buvau painformuotas, kad Giedraičių šeimos princų esama daug ir labai nuskurdusių. Daugelis jų patys apdirba savas žemes, o kai kurie net skaldo malkas ir veža į Vilnių parduoti. Taip žemai yra kritęs princų kilnumas Lietuvoje. (So low is the princely dignity fallen in Lithuania). Bet ir visos Žemaitijos kilmingieji yra tiesiog neapsakomai nusigyvenę: vien tik Telšių apskrityje jų esama apie 700, kurie patys apdirba žemes.

Telšiuose yra 160 trobesių, kurių pusė priklauso žydams, bet dauguma jų gyvena labai vargingai. Aš lankiausi jų sinagogoje. Medinė niša, kurioje laikomas Įstatymas, yra papuošta išdrožinėtomis paukščių bei žvėrių figūromis. Šnekėjau su rabinu, tačiau

Tytuvėnų bažnyčia senoje graviūroje

jis buvo toksai ignorantas, kad joks nuomonių pasikeitimas buvo neįmanomas...

Bernardinų vienuolyne pastebėjau 16 vienuolių, aptukusių ir lieknų. Kadangi diena buvo gana karšta, kai kurie sėdėjo prie stalo ir galvinoši limonadu. Jų vyresnysis buvo mandagus, ir, kaip atrodė, nuoširdžiai domėjosi mano apsilankymu... Jis pažadėjo man savo pagalbą, platinant žemaitišką Testamentą. Telšių apskrityje gyvenama apie 58.000 žemaičių.

Lietuvoje tik vidurinis ir aukštesnis katalikų sluoksnis turi galimybes lankyti reguliarias mokyklas. Tačiau bajorų māršalka man tvirtino, kad ir žymi paprastų žmonių dalis moka skaityti, tad Testamento platinimas atneštų naudos ir jiems. Telšių bernardinų vienuolių vedamoje mokykloje mokosi apie 200 mokinių, šlektų ir kitų kilmingųjų sūnūs. Mo-

koma lotynų, prancūzų, vokiečių ir žemaičių kalbų, o taip pat ir bendrojo lavinimo dalykų.

Is Telšių važiuavau į Palangą. Pakeliui sustojau Kretingoje, kur yra princų Zubovo rezidencija. Čia įteikiau jam žemaitišką Testamentą ir prašiau, kad jis būtų duotas apylinkės valstiečiams pasiskaityti. Taip pat įteikiau hebrajiško Testamento 2 egz., skirtus Kretingos žydams, ir 1 egz. — Plungės rabinui, kuris, kaip princas sakė, esąs labai mokytas vyras.

Kai atvykau į Palangą, man buvo labai miela sužinoti, kad Žemaitijos vyskupas yra čia. Aš įteikiau princui Galicino laišką, ir jis itin nuoširdžiai sutiko mane. Painformavau jį apie savo kelionę po šį kraštą. Vyskupas sakė

jau gavęs 1.000 egz., bet dar nepradėjęs jų platinti. Prašiau, kad paskatintų apskrities māršalkas bei dvasiškius prisidėti prie šio darbo. Jis sakė, jog Žemaitijoje turima 200 bažnyčių ir kreipis į Vilnių, kad būtų atsiųsta daugiau (Šventraščių. Vert.), kurie bus paskirstyti parapijoms ir jose paravinėjami. Už visos laidos popierių ir spausdinimą jau yra sumokėjęs...

Jo Eminencija pakvietė mane į priėmimo universiteto prisišlepusi Šv. Jono bažnyčia. Jos pradžia siekia XIV amž. O svajinančio aukščio varpinė ir šandien dominuoja visą Vilniaus senamiestį. Pastarojo pokario metais istorinė bažnyčia buvo palikta negailestingam laiko dantiui. Tačiau be galo vertingas

Išvertė K. Zygas, Sr.

Kultūrinė kronika

Išleidžiama

Oskaro V. Milašiaus poezijos rinktinė

Lietuviškos knygos klubas Chicagoje šį rudenį išleidžia prancūziškai rašiusio Oskaro Vladislovo Milašiaus rinktinę poeziją lietuviškai. Knyga pavadinta "Septynios vienetės". Rinkinyje bus apie 130 psl., iliustruotas Milašiaus gyvenimo nuotraukomis. Visą šią Milašiaus poeziją lietuvių kalbon išvertė A. Vaičiulaitis. Minint 100 metų sukaktį nuo poeto ir Lietuvos diplomato gimimo, pernai Lietuviškos knygos klubas išleido A. Vaičiulaitio išverstą O. V. Milašiaus garsiąją dramą — misteriją "Miguel Manara". Ji mūsų skaitytojuose turėjo nepaprastą pasisekimą. Be abejo, jau moderniaja klasika virtusi O. V. Milašiaus poezija, dabar Antano Vaičiulaitio taipgi išversta lietuvių kalbon ir Lietuviškos knygos klubo išleista rinktinė pluoštu, skaitytojus nemažiau patrauks.

Romo Wiesulo paroda Oxforde

Zinomo mūsų grafiko Romo Wiesulo dailės darbų paroda šiuo metu vyksta garsiajame universitetiniame mieste Oxforde, Anglijoje. Individuali mūsų išvykios dailininko grafikos darbų paroda čia buvo atidaryta rugpjūčio mėn. 14 d. Oxford Gallery patalpose. Parodoje rodomi daugiausia grafikos reljefai, tarp jų ir nuospaudos iš "Raudų" serijos. Paroda galerijoje tęsis iki rugsėjo 13 d.

Restauruojama Šv. Jono bažnyčia Vilniuje

Vienas stambiųjų senojo Vilniaus architektūros paminklų yra prie senojo universiteto prisišlepusi Šv. Jono bažnyčia. Jos pradžia siekia XIV amž. O svajinančio aukščio varpinė ir šandien dominuoja visą Vilniaus senamiestį. Pastarojo pokario metais istorinė bažnyčia buvo palikta negailestingam laiko dantiui. Tačiau be galo vertingas

istorinis architektūros paminklas buvo išgelbėtas, įjungus jį universitetiniam kompleksui. Universiteto rūpesčiu, perdengus kiaurą čerpių stogą, bažnyčios vidus pradėtas restauruoti. Šimtmečius Dievo garbei naudota bažnyčia, šiandien turi eiti mokslo muziejaus funkcijas. Restauravimo darbai bažnyčios viduje, artėjant universiteto 400 metų jubiliejui, eina visu spartumu. Viršum didžiojo altoriaus ir koplyčių lubose atidengiamos kadaise užtinkuotos freskos. Jos akį stebina savo kompozicijomis ir koloritais. Ypač puikios freskos atidengtos 1571-1575 metais statytoje Šv. Stanislovo Koskos koplyčioje. Jos kupole nežinomo italo dailininko nutapytos meistriškos figūrinės ir ornamentinės kompozicijos. Viskas atlikta nepaprastai sodriu koloritu. 1699-1701 metais freskomis buvo ištapytos ir šios koplyčios sienos. Vėliau rokoko ornamentus čia dar pridėjo karališkasis tapytojas Palendra. Visas šios koplyčios freskas atrestauravus, Vilnius ir Šv. Jono bažnyčia turės, galima sakyti, savąją Šiksto koplyčią.

—MITTEILUNGEN AUS BALTTICHEM LEBEN, Nr. 2 (102), Junij 1978, 24. Jahrgang. Žurnalą leidžia vokiečių kalba Baltische Gesellschaft in Deutschland. Išleina keturis kartus metuose. Metinė prenumerata — 15 vokiškųjų markių. Užsisakyti galima, rašant ir pinigų siunčiant Draugijos generalinio sekretoriaus adresu: Adam Gruenbaum, 8000 Muenchen 2, Lessingstrasse 5, W. Germany.

Žurnalas daugiausia skirtas skaitytojams: informuoti apie lietuvių, latvių ir estų kultūrą bei visuomeninę veiklą pasaulyje ir tėvynėse. Žurnalui daug medžiagos pateikia estai ir latviai. Lietuviai čia toli nuo jų atsilieka.

Šio numerio lietuviškuosius puslapius J. Eretas rašo apie neseniai mirusį prof. Alfredą Seną; aprašomas lietuvių rūpesčių laimėtas visų baltų delegacijos priėmimas Baltuosiuose rūmuose; duodama šiek tiek žinių iš lietuvių kultūrinio gyvenimo Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje; Bibliografinėse pastabose P. Reklaitis kiek kritiškai atsiliepa apie Manfredo Helmano "Grundzuge der Geschichte Litauens und des litauischen Volkes" antrąją laidą; užsimenama ir lietuviškasis pagrindinio leidinio "Aušra".

metais. Po to viena po kitos pasirodė vis naujos Ievos Simonaitytės knygos — romanai, apysakos, atsiminimai. Visi jų puslapiai vis buvo kupini tokios autentiškos, niekieno kito nepakartojamos ir dabar jau vargu ar prikeliamos mažlietuviškos buities. Tai vis knygos, tokiais pavadinimais: "Pavasarių audroj" (1938), "Vilius Karalius (I tomas, 1939), "Be tėvo" (1941), "Apykakos" (1948 m.), "Pikčiurnienė" (1953), "Vilius Karalius" (II t., 1956), autobiografinė trilogija "O buvo taip" (1960), "Ne ta pastogė" (1962), "Nebaigta knyga" (1965), memuarinių pasakojimų knyga "Gretimos istorijėlės" (1968), "Paskutinė Kūnelio kelionė (1971) ir kt.

Kai kurios savo knygų puslapius (net ir vėlesnių laidų "Aukštųjų Simonių likimą") rašytoja bandė noriai ar nenoriai "sutarybinti". Bet ir pro šias tai šen, tai ten užtęstas rūdis regima kūrybingoji Ievos Simonaitytės raštų gėlmė, kurios jau nesudrums jokie trumpamžiai vėjai.

Rašytoja buvo gimusi 1897 m. sausio mėn. 23 d. Vanagų kaime, Klaipėdos apskrityje. Mirė sulaukusi 81 metų.

Mirė rašytoja Ieva Simonaitytė

Rugpjūčio 27 d. Lietuvoje mirė ir rugpjūčio 30 d. Vilniuje, Antakalnio kapinėse, buvo palaidota rašytoja Ieva Simonaitytė. Tai skaudus nuostolis visai lietuvių literatūrai. Dar skaudžiau jos gimtajam kampui Mažajai Lietuvai, kurios per šimtmečius susiklosčiusios kultūros kone paskutinis moliškanas buvo kaip tik rašytoja Simonaitytė. Gimusi ir augusi vokieetnamoje Mažojoje Lietuvoje, Klaipėdos krašte, Ieva Simonaitytė, galima sakyti, pradžiai iki mūsų dienų didžiąją Mažvydų, Donelaičių, Rėzos, Vyduo ir kitų šio krašto rašytojų tradiciją. Šiandien, kada visa Mažoji Lietuva, išskyrus jos kampelį Klaipėdos kraštą, rusiškųjų kolonizatorių jau totaliai surusinta, kada visi lietuviškieji šio krašto vietovardžiai vienu naujo okupanto mostelėjimu nušluoti nuo žemės paviršiaus, kada šio gintarinio pajūrio, neišskiriant nė Klaipėdos krašto, senieji gyventojai buvo arba ištremiti, arba išžudyti, arba buvo priversti išsisklaidyti viso pasaulio platybėse, bene pats autentiškiausias nukirstos mažlietuviškos kultūros bruožas kaip tik

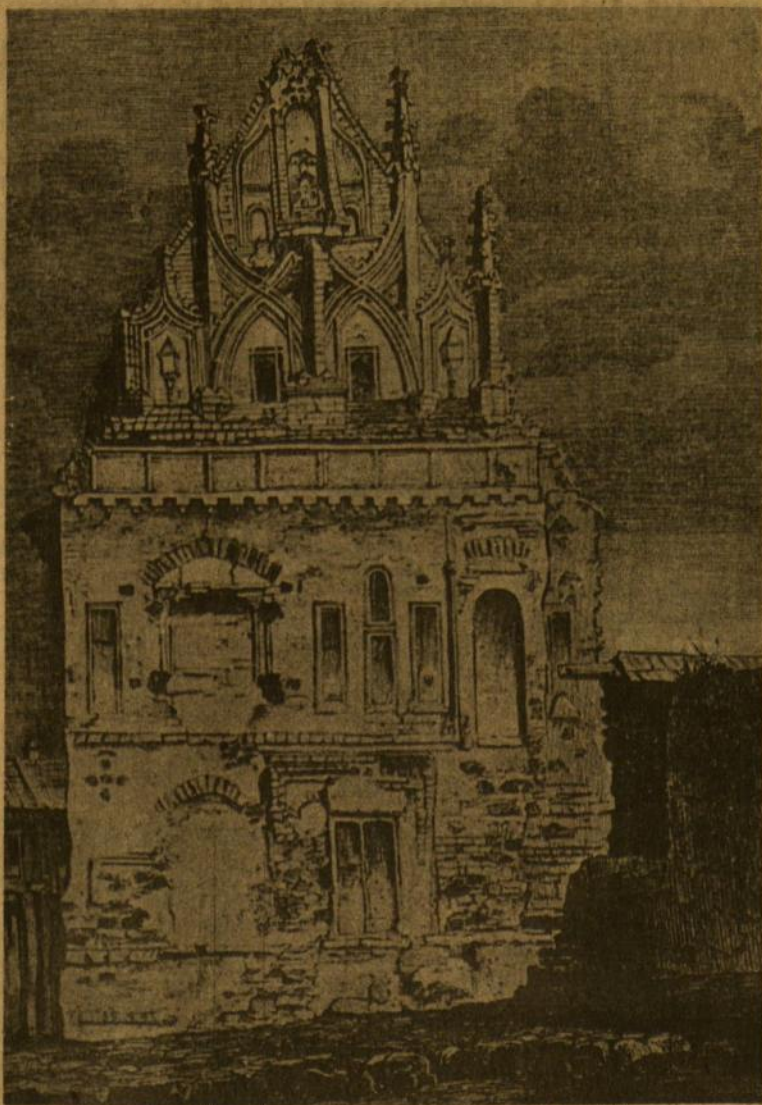
Lietuvoje mirusi rašytoja Ieva Simonaitytė. Pirmoji nuotrauka daryta Kaune 1935 metais, kada rašytojai už romaną "Aukštųjų Simonių likimas" buvo paskirta pati pirmoji, tik ka tais metais įsteigta Valstybinė literatūrinė premija (5000 litų). Antrojoji nuotraukoj rašytoja pastaraisiais savo gyvenimo metais.

išlikis jau nesunaikinamas — tik Ievos Simonaitytės knygos.

Rašytoja kadaise pagarsėjo pačiu pirmuoju savo romanu "Aukštųjų Simonių likimas".

Tai mažlietuviškos šeimos istorija, einanti per kelis šimtmečius. Šiuo savo romanu ji yra laimėjusi pirmąją nepriklausomos Lietuvos valstybinę literatūros premiją 1935

Gotikinės architektūros paminklas, vadinamieji Perkūno namai, Kaune miesto senjimo laikotarpiu, XIX amžiaus pradžioje.

REDAGUOJA ST. SEMENIENE, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. 925-5068

ŽMONIŠKUMO UGDYMAS SAVY IR ATŽALYNĖ

Vienas iš pačių tauriausių mūsų tautos žmonių — Vydūnas — yra pabrėžęs:

— Pirmas ir vyriausias žmonių santykių pagrindas turėtų būti žmogaus žmoniškumas.

Jeigu tai visiems svarbu, tai ypač tai turi įsidėmėti mūsų lietuvių, kurioms yra svarbus uždavinys ne vien savyje žmoniškumą ugdyti, bet jį išiepti ir mūsų naujosios kartos. Ir tas uždavinys yra gana sunkus dabar išiepti, kai gatvė ir mokykla suveda taurių lietuvių šeimų atžalyną su labai nešluotuais elementais.

Žmoniškumo švytinčių lietuvių mes turėjome ir turime daug. Prisiminkime tik mūsų tokią šviesią asmenybę, kaip rašytoja Marija Pečkauskaitė. Visi jos raštai persunkti ta idėja, kur atsispindi jos mokytojo Foersterio nuostabi gilius krikščioniškas humanizmas.

Pečkauskaitė kaip tik išryškino reikalingą ryžto nepasiduoti šiurkštaus antihumanizmo srovei, tardama:

— Aplinkybės visada priverčia nusilenkti silpnajam, bet tvirtavalis priverčia aplinkybes sau nusilenkti.

Patys amerikiečiai yra susirūpinę įnešti daugiau žmoniškumo į gana grubiai besireiškiančius kai kuriuos jaunuolių. Tik neseniai šiemet jėzuitas Andrew C. Varga parūpino veiklą: "On Being Human" Knygą išleido gražaus aktyvumo rodanti Paulist Press leidykla 1978 m. New York (151 psl., kaina 2.95 dol.). Autorius yra Fordhamo universiteto profesorius. Su mokslininko jėzuito preciziškumu ir kruopštumu čia dėsto pagrindinius dorovės dėsnius, kuriais ir remiasi žmoniškumas: gerio samprata, moralinis geris, žmogiškasis veiksmas, laisva valia ir determinizmas, ar dorovės dėsnių sukūrimas, ar atradimas, moralinės normos, dorovės įstatymas ir jo atradimas žmogaus

prigimtyje, sąžinė, subjektyvumas dorovės dėsniuose, sąžinės laisvė.

Zodžiu, čia nagrinėjami amžiais keliama dorovės, žmoniškumo klausimai, kurie žmogui visada pasilieka aktualūs. Šiame veikalė, taigi, perteikiami moralinės filosofijos ir iš dalies teologijos pagrindiniai principai, dėsniai, su kuriais mes susidūrėme eidami etikos kursą, bet kurie pasilieka aktualūs visais laikais ir visokiame amžiuje.

Parašyta logiškai, tekastas prieinamas platesniam skaitytojų ratui, bet vengiama lengvo tuščiažodžiavimo. Dėstomi amžinieji dorovės sampratos pagrindai, atsižvelgiant į dabarties laikų sąlygas ir reikalavimus. Tarpais autorius įterpia sakinius, kurie lyg atrodytų truputėlį neaprašyti, bet skamba įtikinančiai, pvz.: "Geriau būti nepatenkintu žmogumi, kaip būti patenkintu kiaule".

Cia ir vėl prisiminkime didžiosios mūsų tautos ugdytojos — Marijos Pečkauskaitės — sugestijas:

— Kaip medžiagos, taip ir dvasios pasaulyje niekas nežūva. Nežūva nė vienas mūsų žodis, nė

vienas mūsų darbas. Kaip tai baus! Baisu dėl to, kad tiek daug kalbama tuščių ir piktų žodžių, tiek daug daroma nedorų ir gėdingų darbų... Žmogus ateina į šią žemę ne tam, kad krautų turtus, rinkytų delnų plovimus, įieškotų garbės. Visa tai nepasitovūs, beverčiai, nykūs blizgučiai. Mūsų tikslas turi būti amžinas. O amžinas tikslas — tai mūsų sielos tobulumas.

J. P.

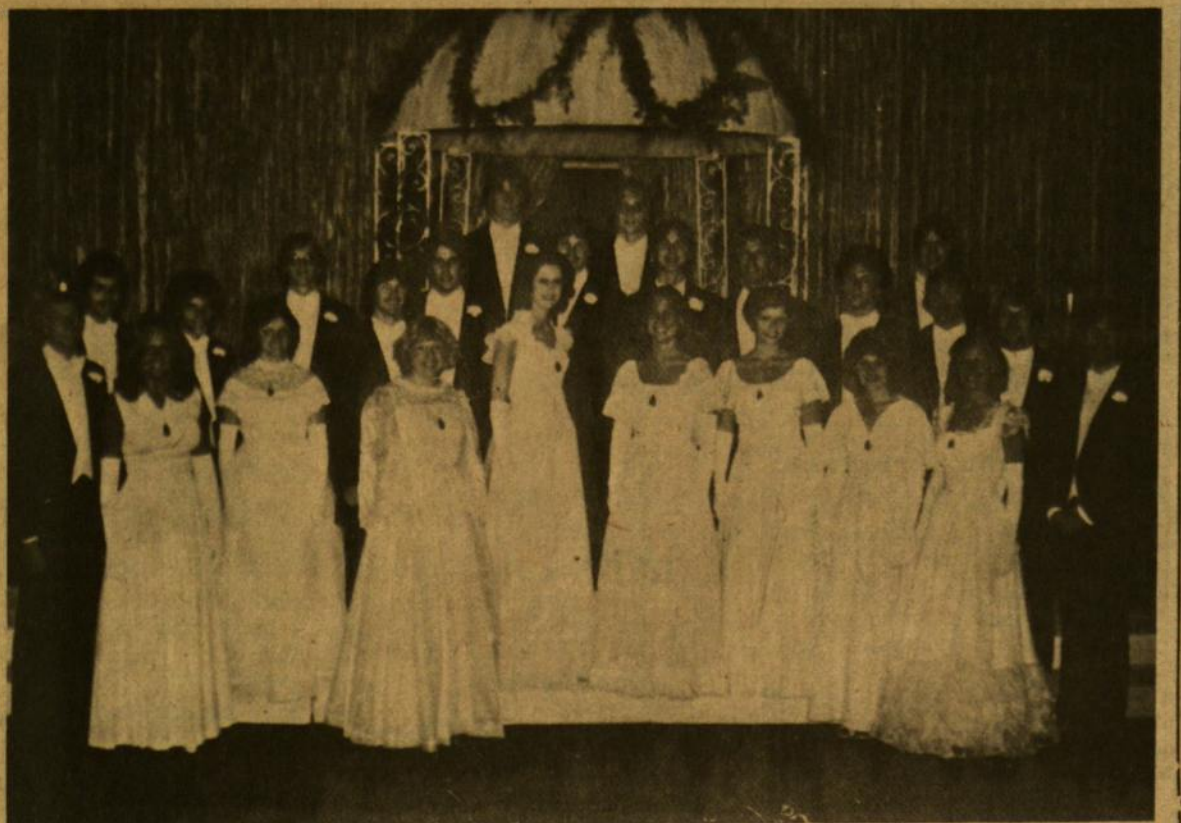
Rusės perkasi vyrus

Rusų merginos, norinčios išvykti iš Sovietų unijos, moka ligi 5000 dol. žydams viengungiams, kurie gavo leidimą ir vizą išvykti. Tokie žydų emigrantai paprastai gali išsivežti su savimi savo žmonas, nors tos moterys ir nebūtų žydės.

Kai tokios susituokusios poros pasiekia Vieną ar Izraelį, jos sutinka su greitom skrybom arba pasirenka anksčiau padarytą susitarimą. Kai kurie net pasilieka vėdę. Tokiu būdu, ligi šiol 1978 metais Sovietai davė žydams 2000 leidimų į mėnesį išvykti į kitus kraštus.

Ačiū Tau, Mamytė, už Tavo rūpestį ir meilę. Gintarė Dana Radzevičiūtė nusilenkia Gintaro ballaus pristatyme. Nuotr. Lewellyn Studio

Chicago Lietuvos moterų klubo suruošto 18-to Gintaro ballaus Hiltono viešbuty debutantės ir jų palydovai. Iš k. gintarėlės: Irena Majauskaitė, Janet Ruddy, Deborah Martin, Linda Lutkutė, Carolė Balzekaitė, Sally Jaglė, Asta Petkutė ir Dana Radzevičiūtė. Debiutančių palydovai: Edvardas Gudonis, Vitas Stankevičius, Tomas Lapas, Tomas Pabedinskis, Steve Rimkus, Paul Bolbat, Raimundas Dičius, Povilas Ragas, Algis Suopys, Steve Ramana, Martinas Gramontas, Matlew Wettry, Keith Uginchus, Almis Juozas Blūdzis, Arvydas Antanas Blūdzis ir Gytis Petkus. Nuotr. Lewellyn Studio

MŪSŲ VEIKLA

— Lietuvos Moterų federacijos Chicago klubo, kuriam sumaniai ir energingai vadovauja pirm. Matilda Marcinkienė su veiklia valdyba, poastoginis susirinkimas įvyks rugsėjo 24 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Tautiniuose namuose. Susirinkimo metu savo įspūdžiais iš kelionės po Egiptą pasidalins klubo narė Stasė Semėnienė, pailiustruodama skaidrėmis gyvenimą Kairo gatvėse, žmonių nusiteikimą, kelionę per dykumas, vienintelės išlikusias iš septynių pasaulio stebuklų — piramides, atkastas romėniškas liekanas Aleksandrijoje, kolosalines šventyklas Luxore, Karnake, 3000 metų senumo faraonų ir karalienių (jų tarpe jaunuolio karaliaus Tutankhamuno) laidojimo vietas prie Nilo, senoviškas Sakara, Memphis ir kitas įžymybes.

— Marija Rudienė, Balso centro valdybos pirmininkė, pakviesta dalyvavo ir atstovavo Balfui Vyčių 65-tame sukaktuviniame seime Syracuse, N.Y., kur buvo išrinktas naujas vyčių pirm. Pilypas Skabeikis. Grįžo prie savo pareigų Chicago rugpjūčio 28 d.

— Gen. konsulė Juzė Daužvardienė patyrė malonią "invaziją" praėjusią sekmadienį, rugsėjo 3 d., Lietuvos konsulate kai ją aplankė 18 australiečių lietuvių skautų, grįžtančių iš Tautinės stovyklos Paxtone, Mass., kur iš viso suskrido per 900 skautų, Australiečių lietuvių lydėjo kiti lietuviai skautai, viso per 30 asmenų.

— Marija Krauchunienė, Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus viena steigėjų, pirmoji pirmininkė ir veikli muziejaus pagalbiniakė, bus pagerbta, švenčiant muziejaus Moterų gildos 10-ties metų įsisteigimo sukaktį spalio 1 d. Beverly Country klubo. Šventės rengimo pirm. yra Alodona Olienė.

Amerikiečiai įvertino lietuvių

Helen M. Raecė, antros kartos amerikietė lietuviakė, 1978 m. baigusi Illinois universitetą, buvo paskirta The Quill žurnalo redaktorius padėjėja. Minimas žurnalas išleina sykį į mėnesį ir yra leidžiamas tautinės profesionalų žurnalistų sąjungos Sigma Delta Chi. Gabioji laikraštiniškai pažįstama ir mūsų lietuviškai išsivijai Chicagoje savo labai išsamiu ir puikiu straipsniu apie Chicago lietuvius, išspausdintu su iliustracijomis Chicago Tribune sekmadienio priede. Atrodytų, kad jos talentai nėra eiliniai, jeigu ją pakviestų redaguoti profesionalų žurnalistų leidinį!

Nesenstantis patarimas laimingoms vedyboms

Teko užtikti iš 19 šimt. vienos motiutės patarimus savo dukraitei, besiruošiančiai vestuvėms.

"Neieškok tobulumo, pasirinkdama savo gyvenimo draugą. To nerasi, ir gal taip geriausiai. Gyventi su šventuoju gali būti nepakenčiama.

Žiūrėk, kad tavo meilė būtų visad stipresnė už neapykantą ir pyktį.

Išmok kompromiso išminties, nes visada geriau palenkti truputį, negu nulausti.

Visados tikėk į gerą, ne į blogą. Atsimink, kad tikroji draugystė yra stipriausiu pagrindu patvariam artumui. Asmuo, už kurio pasirenki tekėti, nusipelnė tavo mandagumo ir švelnumo, kuriais tu traktuoj savo draugus."

Lengviau yra šypsotis

Ne tik yra daug gražiau šypsotis, bet ir net kur kas lengviau. Kaip išminčiai teigia, tik 17

Mary Ann Bartusis sako, kad pagrindinė neįtikimybės priežastis yra vedybų partnerių nesugebėjimas išsikalbėti.

muskulų sukelia šypsena, o reikia net visų 43 suraukti kaktą!

Gyvenimo filosofija

Jeigu manai, kad esi pražuvęs, toks ir esi. Jei galvoji, kad jokių būdų neišdrisi, tikrai neišdrisi. Jei norėtum laimėti, bet manai, kad negali, tai beveik užtikrintai nelaimėsi!

Jautienos kainos

Manote, kad jautienos kainos per aukštos šiame krašte? Japonijoje vienas svaras jautienos (be kaulų) kainuoja 21 dol. Kodėl? Pareikalavimas didesnis už pristatymą. Vien tik ganyklų mažą Japonijoje, ir tos yra brangios. Japonams reikia kitų kraštų pagalbų, kad gautų pašaro savo gyvuliams. Taipgi mėsos pristatymas ten labai senoviškas ir atgyvenęs. Rezultate: daugelį japonų valgo viščiukus ir kiaulieną, apsieidami be jautienos.

Ar moterys yra geresnės, negu vyrai, negalėčiau pasakyti — bet tvirtai galiu pasakyti, kad jos tikrai nėra nė kiek blogesnės.

Golda Meir

Nežiūrint mano trisdešimties metų tyrinėjimo ir giliosios ir moteriškos sielos, aš dar nesugebėjau atsakyti į didįjį klausimą, kuris ir nebuvo niekad atsakytas: kogi, pagaliau, nori moteris?

Sigmund Freud

DRAUGAS, šeštadienis, rugsėjo mėn. 9 d.

5

VYRŲ NEIŠTIKIMYBĖ JUOS KAMUOJA

Kas sukelia galvos skausmus, nemigas, bėgalinį nervingumą, pamišėlišką rūkymą, riksmą, net isteriką, pasiskandinimą alkoholy?

O retkarčiais net žmogžudystę?

Atsakymas yra neįtikimybė — vedusiųjų klasės ryškė — ir tema naujai išėjusios knygos, kurios autorė yra psichiatrė, vardu Mary Ann Bartusis.

Nors ir moterys (yra žinoma!) mėgsta retkarčiais pafilirtuoti, tačiau knygos antraštė yra "Every Other Man" (E.P. Dutton, 7.95 dol.), kurioje dr. Bartusis išreiškia savo nuomonę, kad 50 procentų amerikiečių vedusių vyrų nuklysta nuo savo namų slenksčio į svetimas pastoges.

Dr. Bartusis, gimusi vakarų Pensilvanijoje, yra viena trijų dukterų angliakasio tėvo ir motinos, lietuvių kilmės.

Nuo mažens pasižymėjusi gabumais, ji gavo dvejetą stipendijų — po porą mediciniškų mokyklų, ištėjęs, kai lankė Moterų medicinos kolegiją Pensilvanijoje, susilaukė trejeto vaikų, stažuodama medicinoje, ir ketvirto, praktikuodama psichiatriją New Jersey, ką ji tesia jau 20 metų.

Savo vyrą ji vadina "Tabai gelbstinčiu ir labai suprantančiu". Jis buvo pramonės inžinierius, bet dabar yra nuosavybių pardavimo agentu, anot jos, pergyvenęs savo gyvenimo krizę.

Neįtikimieji, anot jos, išduoda save įvairiais signalais. Paprasčiausias yra — staigus pasikeitimas eilegy. Antai, garsiakalbis per telefoną staiga pradeda šnibždėti į ragelį. Vyras puola griebti atneštus laiškus, kad tik kiti šeimos nariai neužbėgtų jam už akių. Vyras nei iš šio, nei iš to susirūpina savo garderobu.

Anot daktarės, po pirmųjų nuotykių vyrai pamato, kad neįtikimumas nėra kažkas puikaus, netgi nusivilia ir nesijaučia laimingi. Tada jie pasidaro irzlūs, užsidarę, prislėgtos nuotikos, rūko be saiko.

Pagrindinė neįtikimybės klaida yra, kad mes esame nesubrendę ir dar neišmokom bendravimo meno ir tokiu būdu, anot psichiatrės, vedusiųjų partneriai nesugeba paprastai išsikalbėti ir išsiaiškinti.

Išsinekant, net išsireikiant, apie 70 procentų tokių palūžusių vedybų susiklydo, sako dr. Bartusis.

Širdies ataka ir operacijos

Keturių vaikų motina, našlė Mildred McDowell pergyveno širdies ataką, dvi sunkias širdies operacijas, po kurių ją užgulė plaučių uždegimas ir sprogo gysla krūtineje.

Giliu skausmu prispausta, būdama mirties pavojuje, ji daug paguodos susilaukė iš religijos ir iš ją supančių žmonių gailestingumo. Ji padarė įžadą: jeigu liks gyva, parašys knygą apie savo

išgyvenimus. Šiaip taip ištrūko iš mirties nagų, ir taip šiemet išėjo iš spaudos jos knyga "Open Heart". Emmans Books serijoje išleido Paulist Press New York, 90 psl., kaina 1 dol. 95 ct.

Parašyta lengvu stiliumi, kaip gyvas reportažas. Leidinys naudingas sergantiems širdimi, nes pažįstamas panašaus ligonio sunkesnių kančių teikia paguodos. Naudingas skaityti ligonio artimiesiems, nes padeda ji suprasti ir išryškina, kas ji didžiojoje nelaimėje gali paguosti ir sustiprinti dvasioje.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGYTES

Pardavimas ir Taisyklės

2646 W. 69th Street — Tel. EE 7-1941

JEI JOS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019

TEL. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1634
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2008 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Miami Beach, Fla. 33139 — 1201 17 St.	305-673-8220
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
Phoenix, Ariz. 85027 — 22047 Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N. Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250

NAUJI SKYRIAI:

LAKEWOOD, N. J. 06701 — 234 Second St.	363-0494
HERKIMER, N. Y. — McKENNA RD.	315-866-3939

Dalis Liet. fronto bičiulių stovyklos dalyvių Dainavoje

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hot Springs, Ark.

TRUMPAI

—Radijo valandėlės "Leiskit i Tėvyne" —Lithuanian Broadcasting Spa rugpjūčio 27-tos dienos transliacijoje buvo paskaityta iš naujai išėjusio "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" ketvirtos tomo apie Eucharistijos bičiulių III-jį eucharistini žygį i Šiluvą, kuris įvyko pavergtoje Lietuvoje 1977 m. rugpjūčio 21 d. Be to, buvo apibūdinti rugpjūčio 12 val. vidurdienį, palydint tautinių šokių "Rugučiai". Clevelando ramovėnų vyrų choro ir Dainavos bei Ciurlionio ansamblių liaudies dainomis perpinta programa dar buvo pajavirinta Antano Gustaičio satyra "Suo" ir arija iš R. Leoncavallo operos "Pajacai" —solistas Stasys Baras, simfoninio orkestro dirigentas Darius Lapinskas. Sekanti programa bus transliuojama rugsėjo 10 d. 2:30 p.p. per KBHS radijo stotį 590 AM.

—Dr. Kazys Sidlauskas su šeima buvo trumpai sustoję Hot Springse pas Kazį ir Margitą Saudargus, grįždami Chicagon iš Floridos, kur praleido atostogas.

—Kompozitorius Darius Lapinskas su žmona aktore Laima Rastenyte ir sūnum Aru iš Chicagos svečiavosi pas žmonos tėvus Vincą ir Eleonorą Rastenis. Tuo pačiu laiku ir kita Rastenių dukra Aldona Page su jaunesniaisiais vaikais Jonuku ir Indre atvyko iš Philadelphia's aplankyti tėvų ir kartu atšvęsti mamos gimtadienį.

—Algis Gečas su šeima iš Philadelphia's svečiavosi pas Stasį Gečą, Jonas ir Lionė Miežinskai iš Chicagos atostogavo Hot Springse, buvo apstoję pas Piežinius.

—Rugsėjo 2 d. suėjo dveji metai nuo a.a. Kosto Rūko mirties. Gyvendamas Hot Springse buvo veiklus visuomeniniame darbe, bendradarbiavo spaudoje ir buvo iniciatorius lietuviškos radijo valandėlės mūsų gyvenvietėje. 1972 m. Kostas Rūkas su tuometiniu LB pirmininku Juozu Bružu pradėjo "Laisvės Varpų" radijo programas. Našlė Stefanija Rūkienė, Sibiro tremtinė ir knygų "Vergijos kryžkeliose" ir "Sugrįžimas į gyvenimą" autorė, gyvai reiškiasi Lietuvos Atgimimo sąjūdžio vietos skyriaus veikloje.

—Vasara buvo šiais metais Hot Springse ypatingai karšta. Po kelių mėnesių karščių ir sausros pagaliau susilaukėme gero lietaus. Po jo atvėso naktys ir dienos, temperatūra sušvelnėjo —svyruoja tarp 80-90 laipsnių, o turėjome vis apie 100, o karštais ir daugiau.

New Britain, Conn.

SERGA JONAS BERNOTAS

Kur yra Jonas Bernotas? Atsakysiu aš pats. Nuo balandžio 6 d. kovoja su strocko-paralyžiaus liga. Tą dieną pajutau negalį kalbėti, negalėjau žodžio ištarti, bet tai tęsėsi tik apie 10 min. ir vėl viskas buvo tvarkoje,

lyg ir nieko nebūtų buvę. Tačiau vaikai, norėdami reikalą ištišti, nuvežė mane i ligoninę. Čia mane pradėjo tirti ir padarė reikiamus tyrimus.

Po 10 dienų dr. Nakhuola išrašė mane iš ligoninės (St. Frances Hospital) ir grįžau namo. Pabuvau tik kelias dienas ir vėl patekau i St. Frances ligoninę. Čia po poros dienų mane perkėlė i paralyžiaus skyrių, kur buvau labai rūpestingai globojamas septynias savaites. Bet kadangi Medicare atsisakė toliau mokėti, tai reikėjo pereiti i šiuos poilsio namus — Mediplex of Newington, ir čia nuo 6.9.78 ir esu.

Koja jau beveik pasitaisė, galįsiu pagalba krukio ir žmogaus iš kairės pusės pavaikščioti, bet ranka dar nedaug juda. Čia ir St. Frances ligoninėje daro terapiją.

Atrodo, kad dar keli mėn. turės praeiti, kol viskas, koja ir ranka, sustiprės.

Jonas Bernotas

Hartford, Conn.

RUOSIAMA GEGUŽINĖ

Viena iš seniausių čia veikiančių lietuvių organizacijų yra Amerikos liet. katalikų moterų sąjungos Connecticuto apskritis, jos kuopos.

Šiais metais, gegužinė (piknikas) ruošama rugsėjo 17 d. Lietuvių parke, East Hartford'e. Pradžiai 12 val. vidurdienį, pabaiga 7 val. vak. Bus gaminami šilti valgiai pietums, kava, pyragai. Jei lietus lytu, gegužinė įvyks Amerikos Lietuvių klubo patalpose Hartford'e, Lawrence st. Nr. 277.

Trečią valandą, svečiams užkandus ir pailsėjus, pradėsime vienos valandos programą. Gegužinė pakviesta dabartinė sąjungos pirmininkė Julia Mack. New Britain'o jaunimo taut. šokių grupė, vadovaujama Virginijos Lietuvių visuomenės, ypatingai moterų, paramos. Connecticut ap-

SUVAŽIAVIMAS

Jokia organizacija, negali išsilaikyti be visuomenės paramos. Amerikos Lietuvių Katalikų Moterų Sąjunga yra užsitarnavusi lietuvių visuomenės, ypatingai moterų, paramos. Connecticut ap-

"Ažuolai" posėdžiauja VI-je Tautinėje skautų stovykloje

Nuotr. L. Meilaus

PAIEŠKOJIMAS

Ieškomi ANTONAS BURAGAS, s. Vinco, MARCELE BURAGAITĖ, d. Vinco, ir LEOKADIJA BURAGAITĖ, d. Vinco, kilę iš Sakų apskrities, Barzdų kaimo. Išvykę iš Lietuvos nepriklausomybės laikais i Chicagą. Jų ieško sesuo Liuda Buragaitė-Juodviršienė, d. Vinco. Jie patys ar apie juos žinantieji prašomi rašyti adrs: Juzė Jonaitis, R. R. 2, Stayner, Ont., Canada LOM — 1S0

RUMMAGE SALE

Sauganash Community Church Youth Center
4600 W. Peterson, Chicago, Illinois
THURSDAY SEPTEMBER 14/78
10:00 a. m. till 8:00 p. m.

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYs — Tel. RE 7-5168

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdirbtą nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Chicago, Illinois

Telef. GA 4-8654

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos. Radijai Stereo ir Oro Vėsinatuvai.

Pardavimas ir Taisyimas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

M. A. ŠIMKUS

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI.

GIMINTYBĖS Iškviatimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

Telef.: 925-2737 — 254-3320

Vytautas Valantinas

mums užmokėjote už mūsų pastangas ir pasiryžimą Jus aplankyti. Mes, Australijos lietuviai, buvome išdidūs galėdami su Jumis dainuoti "Iš visų kraštų pasaulio..." Jūsų didžiojoje Dainų šventėje.

Mes tikimės ir linkime, kad ir ateityje mūsų kultūrinio bendradarbiavimo nesutrukdyt net ir plačiausi pasaulio vandenynai.

Jums, broliai ir sesės, mes tariame nuoširdų ačiū ir valio!

Dainos Sambūris

Melbournas, Australija

A. VILIMAS

Apdraustas perkraustymas

įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies prekės, Maistas iš Europos sandėlių.

2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.

TEL. — WA 5-2787

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinklų ir vandens šildytuvų specialistai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.

SERAPINAS — 636-2960

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

LIUKSISKI 6 BUTŲ RIDGEMONT SQUARE APARTMENTINIAI NAMAI

Liukus 6 butų namai su butu savininkui

"Face brick" tvirtas mūras. Pilnas rūsys su apšildomom grindimis ir vonia. Visi pilnai įrengti su "appliance" įskaitant ir indams plauti mašiną. Pilnai įrengtas skalbimui kamb.

Nuo sienos iki sienos kilimai. Galima pasirinkti pilnai "improved" sklypą.

Potvynio kontrolės projektas, pirmas Cook County rajone.

Pageidaujant galima gauti paskolą.

Atdara kiekvieną dieną nuo 10 v. r. iki 7 v. v.

105th Street & Major Ave.

(2 blocai į vak. už Central)

Skambinti

422-2565 arba 725-5550

Savininkas parduoda gerai užlaikytą mūr. namą apie 28 metų senumo.

70 ir Campbell apyl. 2 butai — 5 kamb. ir 4 kamb. Skambinti po 5 val. vak., sekm. ir šešt. visą dieną tel. 778-8039.

66 ir Homan, Tinka didelei šeimai.

4 miegamų namas labai geram stovy.

Įrengtas rūsys. 2 maš. garažas. \$40,000.

50 ir Talman, 5 kam mūr. Beismenas, 2 mašinių garažas. Platus lotas \$37,900.

8809 S. Tulley Ave. L. pusinė 3-jų miegamų rezidencija. "Cathedral" lubos. 1 1/2 vonios, 2 1/2 maš. garažas, šoninis įvažiavimas. \$71,500.

68 ir Rockwell, 2-jų butų po 5 kam. medinis namas. Pilnas rūsys, 2 maš. garažas. Žemi takai \$26,900

66 ir Rockwell, 3-jų butų mūr. 6 kamb. ir 2 po 3 kamb. Gerai išlaikytas namas. 3 atskiri gildymai. Naujas 2 maš. garažas. Tik \$45,000.

45 ir Talman, 2-jų butų medinis — 5 ir 4 kamb. Tik \$26,500.

40 ir Artesian, 2-jų butų medinis Geros pajamos. Garažas. \$26,900

Jei galvojate

PARDUOTI, NUOMOTI AR APDRAUST

Jūsų nuosavybė. prašome kreiptis i

Budraitis Realty Co.

4243 W. 63rd Street

Tel. — 767-0600

KAS VERTINGA

2-jų aukštų mūro namas ir 2 auto garažas. Apie \$6000.00 pajamų. Naujas stogas ir gazu šildymas. Ap-sauga nuo potvynio. Alum. langai. Galite pirkti už \$41,800.00.

Modernus 15 metų mūro namas.

2 butai ir profesionalui liukus ofisui patalpos. Daug priedų. Marquette Parke. Aukšta kokybė. \$50,000.00.

Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Parke. Vertingas pirkėjui

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

Namas — Svajonė: 3 butai, 4 vonios, centralinis šildymas, atominė siūptuvė, 3 auto garažas, 2 balkonai. Patlo, Marquette Parko centre.

Mūr. bungalow, 3 miegamai. Gražiai užlaikytas. \$34,000.

Namas ir tavernos - svetainės būzins. \$80,000.

Mūr. namas. Didelė taverna, salė apie 200 svečių. 2 butai po 6 kamb. \$85,000.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St., 436-7878

MARQUETTE PARK

4 butų mūrinis. Gazu šildymas. Garažas. Numatinta kaina — \$54,900.

19 metų mūrinis. 5 1/2 kamb. (3 mieg.). Gazu-oru šildymas. Arti St. Louis ir 77 St. Padarykite pasiūlymą.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas Valdymas

Draudimai — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

REAL ESTATE

ST. TURIBIUS

6 rooms, 4 bedrooms. West of Pulaski. Only \$57,500.00. T. J. M.

RE/MAX

south, inc.

361-1300

Savininkas parduoda 1 1/2 aukšto 2-jų butų 20 metų gerą mūrinį namą prie 72 ir Richmond. Įruoštas sklypas. 2 auto garažas. Daug priedų. Galima tuoj užimti. 776-2191.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Nuo lapkričio 1 d. Marquette Pke. išnuom. 6 kamb. butas 2-me aukšte. Skambinti vakarais 439-9472

ISNUOM. 4 kambarių butas. 2-jį miegamai. 4334 So. Rockwell St. Skambinti 847-4336

Išnuom. Marquette Rd. ir Kedzie apyl. liuksusinis vieno miegamo butas. Killmas. Pečius ir šaldytuvą. 200. dol. mėn. Skambinti: 656-6599.

ISNUOM. 4 kamb. butas 2-me aukšte Marquette Pke. Pageidaujama vyresnio amž. asmenys. Be gyvuliukų. Skambinti po 3 v. popiet tel. 476-4192.

HELP WANTED VYRAI

SET UP MEN (2)

Minimum of 3 years experience. Preferably with punch presses. But will train. Must speak and read English. Excellent benefits including dental.

AMERICAN GASKET AND RUBBER COMPANY

9509 Winona, Schiller Park, Ill.

PHONE: 678-3550

VYRAI IR MOTERYS

FLEXIBLE

WORK YOUR OWN HOURS.

Openings in all departments.

WESTMONT HEALTH CENTRE

960-2026

Poppin Fresh Pies

IS NOW accepting applications for Full or Part Time Help.

WAITERS WAITRESSES COOKS CASHIERS HOSTESS

Exper. or Will Train. Excellent Benefits, incl. Uniforms, Hospitalization, Paid Vacations, Pleasant Working Cond's, Good Earnings.

APPLY IN PERSON

942 LaGrange Rd., LaGrange, Ill.

An Equal Opportunity Employer M/F

CLEANING HELP

Need man or woman to keep Lighting Fixture Showroom clean. Good working conditions. Must speak English.

Call 463-8800

Ask for Milton

NURSES

Schedule your own hours.

WESTMONT HEALTH CENTRE

Call KATHY

960-2026

PLatinkite "Draugą".

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti